DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 141. SZÁM. Debrecen, 1939 június 23 péntek ÁRA: 12 FILLÉR

Kormányzói biztos és főtanácsadó Kárpátalján

A kárpátaljai terület közigazgatásának rendezése.

Budapest, jún. 22. A kormány a magyar Szent Koronához visszatért kárpátaljai terület közigazgatásának ideiglenes rendezéséről rendeletet adott ki, amely szerint a kárpátaljai területre a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére az Államfő kormányzói biztost és főtanácsadót nevez ki.

A kormányzói biztost és főtanácsadót ugyancsak a miniszterelnök előterjesztésére ugyancsak az Államfő menti fel. A kormányzói biztos és főtanácsadó állása az állami rendszerű 2. fiz. osztályba soroztatik. A főtanácsadó állása az országgyűlési képviselői megbízatással nem összeférhetetlen.

A kormányzói biztos és főtanácsadó székhelye Ungvár.

A kormányzói biztos gyakorolja a kárpátaljai területen a jogszabályok szerint a vármegyei törvényhatóságokat megillető szabályrendelet alkotási jogkört. Megilletik azok a jogok, amelyeket a jogszabályok a főispán hatáskörébe utalnak. A fentebb felsorolt ügyeken felül a kormányzói biztos hatáskörébe tartozik a tanügyi közigazgatás és az iskolai ügyekben mindazoknak a tennivalóknak az ellátása, amelyekben a jogszabályok szerint a tankerületi kir. főigazgató jár el. A kormányzói biztost a kárpátaljai területet érintő általános érdekű kérdésekben a főtanácsadó tájékoztatja.

A kárpátaljai területen három közigazgatási kirendeltség működik. A kirendeltség vezetőjének az állása az alispán, a vezető helyettesének az állása pedig a vármegyei főjegyző állásával esik egy tekintet alá. A kormányzói biztos mellett a tennivalókat a belügyi és pénzügyi, valamint a kultuszminisztériumok fogalmazási tisztviselőinek létszámába tartozó tisztviselők, továbbá a belügyminisztérium számvevőségi és kezelő személyzetének létszámába tartozó tisztviselők és egyéb alkalmazottak látják el.

A kárpátaljai területen az állam hivatalos nyelve a magyar és a magyar-orosz. A törvényeket hiteles fordításban magyar-orosz nyelven is ki kell adni. A kárpátaljai területen külön hivatalos lapot kell létesíteni. A külön hivatalos lap kiadásáról a kormányzói biztos gondoskodik.

A kárpátaljai területen a kisebbségi nyelvhasználatra vonatkozólag a jogszabályokban megállapított rendelkezések az irányadók.

Budapest, jún. 22. A magyar Szentkoronához visszatért kárpátaljai területen az állambiztonsági, különösen idegenrendészeti tennivalók ellátásáról a kormány rendeletet adott ki. Eszerint a kárpátaljai területeken ezeket a feladatokat a m. kir. rendőrség keretén belül a határvidéki rendőrkapitányság és megfelelő számú rendőri kirendeltség látja el. E kirendeltségek a hatáskörükbe utalt tennivalók ellátásában a rendőrhatósági jogkört önállóan gyakorolják, de a határvidéki rendőrkapitányság közvetlen felügyelete, ellenőrzése és irányítása alatt állanak.

A szovjet visszautasította az angol-francia javaslatot

Moszkva, jún. 22. Molotov miniszterelnök és külügyminiszter csütörtök délután újra fogadta az angol és francia nagyköveteket, valamint Strang angol külön-megbízottat. Biztosra vehető, hogy Molotov ez alkalommal átadta nekik a szovjet kormány hivatalos válaszát a tegnapi angol-francia javaslatokra. A legújabb hivatalos szovjet jelentésből arra lehet következtetni, hogy Molotov válasza elutasító. Moszkvai politikai körökben úgy ítélik meg a helyzetet, hogy a tárgyalások ebben a pillanatban tényleg elérkeztek a válaszúthoz.

A Reuter Iroda moszkvai távirata szerint Molotov közölte az angol és francia diplomáciai képviselőkkel, hogy az új felülvizsgálat szerint az angol-francia javaslatok még mindig elfogadhatatlanok a szovjet kormány számára. Nem hivatalos körökben — teszi hozzá a Reuter Iroda távirata —, úgy tudják, hogy a szovjet kormány ragaszkodik ahhoz, hogy a balti államok határozott biztosítékokat kapjanak. A szovjet hatóságok nézete szerint az új angol-francia formula ebben az irányban még mindig nem megy elég messzire, ez azonban korántsem jelenti a tárgyalások meghiusulását, vagy megszakitását.

Hadseregünk vitéz és egészen huszáros teljesítménnyel foglalta vissza Kárpátalját...

József főherceg és Teleki miniszterelnök beszéde a felsőházban

Budapest, június 22. Nagy érdeklődés mellett ült össze csütörtök délután a felsőház. A kormány tagjai gróf *Teleki Pál* miniszterelnökkel az élen majdnem teljes számban megjelentek az ülésen. A padsorok is zsúfolásig megteltek. A napirenden két javaslat szerepelt: a felvidéki képviselők behívásáról szóló javaslat és a Magyar Szent Koronához visszatért kárpátaljai területeknek az országgal való egyesítéséről szóló törvényjavaslat.

Az ülést báró *Perényi Zsigmond* alelnök nyitotta meg. Meleg szavakkal emlékezett meg a kormányzó születésnapjáról. A megemlékezést a felsőház tagjai állva hallgatták végig. Néhány nappal ezelőtt — mondotta báró Perényi — ünnepelte Horthy Miklós, Magyarország főméltóságú kormányzója 71. születésnapját. Tudom jól, hogy ebben a teremben magyar szívek dobognak s valamennyien egy érzéssel kérjük a Mindenhatót, hogy áldás kísérje a mi kormányzó urunk minden lépését, cselekvését, hogy tovább vezessen bennünket egy szebb, boldogabb magyar élet útján.

A felsőház tagjai lelkes tapssal és éljenzéssel fogadták báró Perényi Zsigmond szavait és hosszasan éltették a kormányzót.

Az elnök javasolta ezután, hogy a Kárpátaljáról szóló javaslatot a sürgősségre való tekintettel vita nélkül nyomban tárgyalják le. Az elnök javaslatát a felsőház egyhangúan elfogadta.

Ezután a felvidéki képviselők behívásáról szóló javaslat tárgyalására került a sor. *Szilágyi Lajos* volt az egyetlen felszólaló, ki beszéde elején megemlékezett a kormányzó parlamenti szózatáról. Kijelentette, hogy *a felsőház tagjai a szózatban lefektetett programot fenntartás nélkül magukévá teszik. Jöhetnek a bejelentett törvényjavaslatok, azokat mindenkor a nemzet érdekei szerint fogják a felsőházi tagok elbírálni. Mi haladunk a kormányzó úr által megjelölt úton tovább.* Foglalkozott ezután a javaslattal s kijelentette: boldogan megszavazza a javaslatot, azonban kifogásolta, hogy a visszacsatolt területek lakossága nem hallattatta szavát. Teleki Pál kormányzati programjának nagyrészével egyetért, bizalommal tekint a jövőbeni működése elé. Ezt a javaslatot kizárólag mint kényszermegoldást fogadhatja csak el. Helyteleníti, hogy fenntartották a felvidéki magyar pártot s ezáltal koalíciós kormányzás van. Végül hangoztatta, hogy az anyaországnak és a Felvidéknek azonosak az érdekei. Meg lehetett volna tartani a Felvidéken most a választást; sőt meg is kellett volna tartani.

A felsőház ezután a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is változatlanul elfogadta.

Következett a Szent Koronához visszatért Kárpátaljának az országgal egyesítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

József királyi herceg nagy taps és éljenzés közepette emelkedett szólásra s beszédében többek között ezeket mondotta:

— *Kárpátalja visszatérését, mint igen nagy elhatározó lépést látom Magyarország feltámadásában.* Csatlakozom szívem egész melegével ahhoz, amit a törvényjavaslat 1. bekezdésében mond: *a hálaimához a Mindenható iránt, aki megengedte, hogy édes hazánk húszesztendős nyomorúságos kínzások után lerázhatta részben a Trianon bilincseit s visszacsatolhatta egy részét annak, melyhez ezeréves jogai vannak. Minden hazafi hálával gondol a Mindenhatóra, hálát rebeg neki ebben a magasztos pillanatban.* De emlékezzünk meg hálával Magyarország vezetőiről, akik megtalálták a helyes pillanatot, amidőn Ruszinszkó, Kárpátalja és a magyar nemzet egyhangú forró kívánságára *megtették a döntő lépést, hogy kedves testvéreinket szí-*

— **Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseinél** reggel felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz, különösen kortyonként elfogyasztva, igazán remek hashajtó. Kérdezze meg orvosát!

vünkhöz ölelhessük. Emlékezzünk vissza hálával honvédségünkre (lelkes taps és éljenzés), *szemünk fényére, büszkeségünkre. Honvédségünk multkori tevékenysége biztosíthat arról, hogyha a világ háborúba keveredne, meg fogja védelmezni, meg tudja védelmezni hazánk integritását. De hálát mondok lelkes ifjúságunknak is, amely készenlétben áll, hogy utolsó szál emberig mehessen honvédségünket támogatni.* De hálával emlékezem meg egyszersmind Kárpátalja népéről, mely húszesztendős elnyomatás és zaklatás alatt sem vesztette el hűségét édes hazája iránt. A törvényjavaslatot lelkes örömmel elfogadja.

A felsőház tagjai nagy tapssal fogadták a királyi herceg beszédét, mely után *Teleki* miniszterelnök szólalt fel.

— E pillanatban mindnyájan azoknak a fenkölt szavaknak a hatása alatt állunk, amelyeket József királyi herceg mindnyájunk nevében mondott. Ennek az országrésznek a visszatérése, a feltámadás pillanata nem a visszatért terület méreteivel, hanem a visszatérés tényével, mely a népek akaratából, a magunk erejével, tűnik ki. *Hadseregünk vitéz és egészen huszáros teljesítménnyel foglalta vissza ezt a területet, melyet az egész világ megértése mellett vettünk vissza.* Innen látszik, rájöttek arra, hogy amit húsz évvel ezelőtt lefektettünk, abban igazságok vannak, olyanok, amelyek lassanként utat törtek maguknak. *Kárpátalja népét szeretettel fogadjuk. Az elfoglalás lehetősége hirtelen jött és keresztülvitele hirtelen következett be.* Természetes, hogy az első pillanatokban **gazdaságilag és közigazgatási** vonatkozásban nem mindenki találja meg azt, amit álmodott, de az anyaországban is nehézségek vannak. Megnyugvással szolgálhat, hogy más országokban is ilyen nehéz az emberek élete. A visszacsatolt terület önkormányzatát illetően hangoztatta a miniszterelnök, hogy *azt az önkormányzatot, melyet húsz év alatt a visszacsatolt területeken nem kaptak meg, rövid idő alatt megkapják azokban a keretekben, melyek ősi alkotmányunk formái szerint adva vannak. Ezt a területet nem mint valami új területet kapcsoljuk vissza, hanem visszafogadjuk a magyar alkotmány kereteibe, annak az alkotmánynak a keretébe, amely ezer éven át minden időben tudott alkalmazkodni a korszak szükségleteihez.*

A miniszterelnök tapssal és éljenzéssel fogadott szavai után a felsőház a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

ERŐ, egészség a nagyerdei strand!

Vigszinház

Ma először!

A legfényesebb kiállítású, vídám és pikáns meséjű milliós operette

ERNA SACK

a newyorki Metropoliten opera legnagyobb énekesnőjének csodás énekszámaival:

NANON

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Kormánypártiak és nyilasok összecsapása, Klein Antal és Mühl Henrik vitája a képviselőházban

A pénzügyminiszter az indemnitási javaslatról

Budapest, jún. 22. A képviselőház csütörtöki ülésén megkezdte az indemnitási javaslat tárgyalását.

Az ülés megnyitása után **Darányi** Kálmán bejelentette, hogy **Drózdy Győző kifogást adott be Ilovszky János mandátuma ellen. Minthogy azonban a kifogás a házszabályoknak nem felel meg, elutasították.**

A Ház ezután elfogadta **Bárczay** János indítványát, amelynek megfelelően **az indemnitási javaslatot nyolc órás üléseken tárgyalják.**

Krudy Ferenc előadó ismertette az indemnitási javaslatot. Rámutatott arra, hogy a költségvetési év nem esett össze a naptári évvel, amiből gyakran nehézségek támadtak. **Ezentul a költségvetési év azonos lesz a naptári évvel,** ami tulajdonképpen visszatérés a régi rendhez.

A nyilasok és a nyilas uniformis bírálata

Bencs Zoltán (MÉP) volt az első felszólaló. A parlamenti felelősségérzetről beszélt. A nemzet két nagy igénnyel fordul a mai kormányzati rendszer felé. Az egyik, hogy korszerű reformokat hajtsanak végre. **A másik a nemzet alkotmányos szabadságának és függetlenségének biztosítása. Magyarország magyar legyen, nemcsak szívében és lelkében, de gesztusokban és öltözködésben is.**

Erre a kijelentésre váratlan vihar kerekedik. **A nyilasok zajosan tiltakoznak.** Többen felkiáltanak:

— **Ne fenyegetőzzön!**

A kormánypártról azt kiáltják vissza:

— **Ez még nem fenyegetőzés! Ne legyenek olyan érzékenyek!**

A nyilasok erre ismét ezt kiáltják:

— **Nem járhatunk szarvasuniformisban!**

A kormánypárton nagy zajjal fogadják ezt a kijelentést. **Egy kormánypárti képviselő ezt kiáltja a nyilasok felé:**

— **Orosz viselet!**

Bencs Zoltán mikor végre szóhoz jut, ezeket mondja:

— **Fájdalommal érintett az a szokatlan gesztus,** mellyel az önök pártjából kikerült korelnök a képviselőket üdvözölte.

A nyilasok újból tiltakoznak. Felkiáltások hangzanak el:

— **Két év mulva majd maga is felemeli a kezét!**

Egy hang a nyilasoknál:

— Majd csak szeretné felemelni!

Bencs Zoltán ezután kijelenti, hogy **a nyilas képviselők viselete nem felel meg a magyar és az ősi szokásoknak.**

(A kormánypárti képviselők közül újra hallható a felkiáltás: Orosz viselet!)

Bencs Zoltán: **Nem állítom, hogy a magyar nemzet szabadsága és függetlensége közvetlenül veszélyeztetve volna, de veszedelmes áramlatok és hangulatok keringenek Európában.** Könnyenhivő népünket, amely a bajait hajlandó meglévő intézményeknek tulajdonítani, elkapják ezek az áramlatok.

Meizler Károly: Szóval a magyar néptől félti a magyar függetlenséget? (Nagy felháborodás a kormánypárton.)

Benes Zoltán: **Nem a néptől féltem, hanem azoktól, akik tudnak a nép nyelvén beszélni s ezt arra használják fel, hogy ilyen irányban hassanak rá és akik nem egyszer döntötték már katasztrófába a népet.** Az indemnitást elfogadja.

A pénzügyminiszter beszéde

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter mondott ezután hosszabb beszédet.

— A költségvetés előkészítő munkálatai a szokásos időben megindultak, a szeptemberi válság miat azonban ezek a munkálatok néhány hétre félbemaradtak. Amikor a nemzetközi feszültség elmult, hála Istennek azt kellett megállapítanunk, hogy újra kell kezdeni a munkát, mert új költségvetést kell csinálnunk a visszatért Felvidék miatt. (Nagy taps.) Ekkor azonban, azt kell mondanom, hogy hála Istennek, **ujabb nemzetközi feszültség támadt, ami azzal végződött, hogy Kárpátalja is visszakerült. Az egész országra kiterjedő költségvetést akarunk készíteni,** ezért van szükség az indemnitásra.

— Megtehettük volna, hogy csak a csonkaországra kiterjedő költségvetést állítunk össze és a Felvidék és a Kárpátalja költségvetését csak ideiglenes előirányzatokkal állitjuk be. Ezért helyesebbnek találtuk indemnitást kérni, amelynek tartama alatt elkészül az egész országra kitejedő költségvetés. Ezt szeptemberben leteszem a Ház asztalára.

Ezután ismertette az elmult év költségvetését. 219 millió hiány mutatkozott, ebből 182 millió kiadás a Felvidék megszállásával stb. A bevételi oldalon az előirányzathoz képest jelentős többlet mutatkozott. Az egyenes adóknál mutatkozó bevételi többletnél már a milliárdos munkaterv érezette hatását.

— **Kárpátalja visszatérése újabb kiadásokat tett szükségessé.** Ezeket a költségvetési tartalékokból fedeztük. **Mire lehetett volna ezeket a tartalékokat jobban felhasználni?**

A milliárdos beruházás felhasználása

A pénzügyminiszter ezután a milliárdos beruházási tervet ismerteti. Ugy tervezték, hogy az öt esztendőre elosztott beruházások első esztendejében 200 milliót költenek a hadseregre. **Az előirányzattal szemben eddig 300 milliót költöttek.** (Nagy taps.) **Ezt a jövőben is igy fogjuk folytatni.**

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter ezután a 40 éves házadómenteségről szóló törvényjavaslatról beszél, majd a társulati adó reformjáról szóló javaslatról. Ennek főcélja lehetetlenné tenni, hogy bizonyos nyereségek az adó elől elvonassanak.

Meizler Károly közbeszól és azt mondja, hogy a társulati adó reformját már sokszor megígérték és mégsem hozták a Ház elé.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter az asztalra csap és Meizler felé fordulva, felemelt hangon ezt mondja:

— Sokkal jobban örülök annak, hogy a **Felvidék és Kárpátalja** visszatértek, minthogy a társulati adó reformja még nem tudott életbelépni.

Meizler Károly: Négy éve ígéri!

Reményi-Schneller Lajos: Nem is vagyok még négy éve miniszter!

Jön a hadmentességi adó

A pénzügyminiszter ezután felsorolja legközelebbi reformterveit. Reformálni akarja az egyenesadó rendszert, általában egyszerüsíteni akarja az adórendszert. Az adórendszer egyúttal a termelési politika érdekeit is elő kell, hogy mozditsa. Nagyjában készen van az illetékkódex, amely a sokfelé elszórt illetékügyi rendelkezéseket egységesen öszefoglalja. Bejelenti **a hadmenteségi adót is.**

— Ma, amikor kétesztendős katonai szolgálat van érvényben, bármennyire örömmel és jószivvel hozza is meg mindenki ezt az áldozatot, mégis azt jelenti, hogy két esztendőre elszakadnak polgári foglalkozásuktól. **Mindenképpen méltányos, hogy azok, akik katonai szolgálatot nem teljesitenek, ezt az előnyüket hadmentességi adóval váltsák meg.** (Nagy taps a Ház minden oldalán.)

Az indemnitás elfogadását kéri.

Nyilas szónok a közbeszólások pergőtüzében

Budinszky László (nyilas) azzal kezdi, hogy megígérte szegény és egyszerű paraszt választóinak, hogy **ő mindig úri módon fog viselkedni.** Ezután kijelenti, hogy pártja ugyan ma még kisebbségben van, de ez a kisebbségi párt a parlament motorja. (Derültség a kormánypárton. Egy hang: Gyenge motor!)

Budinszky László ezután a nyilas formaruháról beszél és kijelenti, hogy a ruha a párt **„kegyetlen öszetartását és vasfegyelmét"** jelképezi. Ezután arról beszél, hogy Erdélyben a földhöz jutni nem tudó magyar parasztok elől a románok vásárolták össze a földet. Tanuljunk ellenségeinktől és nézzük, hogy mit csinált az a felosztatott demokrata-bolseviki Csehország? Pozsonytól Técsőig telepitettek Cseheket, mert tudták, hogy **akié a föld, azé az ország** s hogy akinek földje van, **az kész megvédeni az országot.**

(Nagy derültség a kormánypárton. Felkiáltások: Jól megvédték! Ügyes példa!)

Budinszky László ezután kijelenti, hogy „a forradalmak egy országot egy lejtőbe visznek be." Elmondja, hogy látta az orosz forradalmat s látta, hogy a Kerenszky-kormány jóhiszemű emberei nem tudtak megállani s hogy el ne veszítsék népszerűségüket, túl akarták licitálni a tömegeket.

(Viharos derültség a kormánypárton. A kormánypárti képviselők gunyosan tapsolnak és ezt kiáltják a nyilasok felé: **Ez igaz!**)

Budinszky László a szentistváni gondolat mellett beszélt ezután.

Roszner István báró: Támadják a kettős keresztet.

Pálffy József gróf a kormánypártról ezt kiáltja Budinszky felé:

— **Mi is tudjuk, mi van a Felvidéken.**

Keck Antal (nyilas) felugrik helyéről és Pálffy József fivérére, Pálffy Fidél nyilas képviselőre mutatva kiáltja:

— **A bátyád tudja, mi van a Felvidéken.**

— **A családi jeleneteket intézzék el otthon!** — kiáltják a balközépről.

Budinszky László: Minket nem érdekel a testvérharc. (Derültség.)

Roszner István báró ezt kiáltja a közbeszóló Meizler Károly felé:

— Voltál katona?

Meizler Károly: Voltam.

„Nem lehet addig nyugodt éjszakám"

Közi Horváth József (kereszténypárti) a következő felszólaló. Európaszerte azt látjuk, hogy a rendkivüli idők rendkivüli intézkedéseket követelnek az államhatalomtól. Ha az államhatalom erősebbé tételéhez, ütőképesebbé tételéhez szükség van arra, hogy több hatalmat kapjon az állam, mi szivesen mindenkor megadjuk ezt a több hatalmat. Egyet **azonban mi kereszténypárt sohasem lennénk hajlandók megadni azt hogy az államhatalom bármikor is belenyuljon a lelkiismereti szabadságba, az egyház szabadságába. Meg kell szüntetni azokat a rettenetes ellentéteket, melyek jövedelem és jövedelem között vannak.** Nem lehet addig nyugodt éjszakám, amíg azt látom, hogy Vida Jenőnek évi 360,000 pengő jövedelme van. Erre óriási vihar tör ki a Ház minden oldalán.

A nyilasok kiáltoznak: Sokkal több!

Közi Horváth József: 360,000 pengő bevallott jövedelme van, ugyanakkor, amikor otthon az én falumban a látástól-vakulásig dolgozó édes magyar testvérem nem tud elérni ezer pengő évi jövedelmet sem.

Meskó Zoltán a következő felszólaló, ki a nyilas célkitűzéseket ismertette és azt állította, hogy „sokan jönnek hozzájuk jelentkezni" Élénk ellentmondások kisérték szavait.

Vitéz Faragó Endre kormánypárti képviselő keserűséggel látja azt a tónust, amely az országházban elharapódzott. Majd arra mutatott rá, hogy végzetes baj származik abból, ha a gyermekeket politikai célokra szervezik meg.

Klein Antal beszéde

Klein Antal a kisgazdapárt szónoka a következő felszólaló. Hangoztatta, hogy véleménye szerint a feloszlatott Ház sokkal nyugodtabb légkörben tárgyalhatta volna a gazdasági és szociális problémákat. Majd a következőket jelentette ki:

— Veszedelmesnek tartom azt az irányzatot, mely el akarja idegeníteni a hazafias svábságot.

Mühl Henrik közbeszól, mire Klein Antal a következőket mondja:

— Állítom, hogy az ön egyesülete, melyet **Basch vezet, külföldről kap pénzeket.**

Szeder Ferenc: És akkor a munkásságot merik hazafiatlansággal vádolni.

Klein Antal: Kijelentem rágalom, hogy mi németellenesek, vagy Hitlerellenesek vagyunk.

Mühl Henrik: Ön Huszszal szemben is ezt állította.

Klein Antal: A külföldi lapokban rágalmakat terjesztenek rólunk. Miért nem ismerik el, hogy a svádságnak minden joga meg van itt.

Bajcsy Zsilinszky Endre: Szégyen, hogy a kormány pártjában ülnek ezek az urak.

Klein Antal: Végzetes útra viszik az urak az országot. Az ilyenek árulói a magyarságnak. A törvény kimondja, hogy a választásban csak az vehet részt, aki valamely választói névjegyzékbe fel van véve. **Basch nemzetgyalázásért elitélték, nincs felvéve a névjegyzékben, tehát nem vehet részt a választáson.**

— **Mühl Henrik** Bonyhádon tanúk előtt kijelentette, hogy ő bizony nem bolond ezért a magyar hazáért egy csepp vérét sem ontani.

Felkiáltások: Pfuj! Pfuj!

Klein Antal: Nem tűr nyomdafestéket az, hogy mit mondott, mit csinálna ezért a hazáért. Azt is mondta, hogy magyar nemzet nincs, a magyar nemzet csak szedett-vedett náció.

— Faragó Ede képviselő úr előbb azt mondta, hogy lehetetlen az, hogy idegen köszöntéssel az ifjúságot szembeállítsák egymással. A Magyar Élet Pártjának egyik képviselő tagja Bonyhádon, amikor a „Szebb jövőt" kiáltással köszöntötték, kiköpött és azt mondta, hogy ne köszöntsék.

Mühl Henrik: Ez nem igaz.

Klein Antal: Ez az úr Bonyhádon, amikor bármiféle nemzeti ünnep van, amidön mindenki lelkesedéssel kitüzi a magyar zászlót, felhivásra sem volt hajlandó kitűzni a nemzeti lobogót. — Aki tüntet a magyar felségjelvény ellen, aki a magyar nemzetről mint szedett-vedett nációról emlékezett meg — kérdem — lehet-e a **Magyar Élet Pártjának a tagja? Amikor mi azon iparkodunk, hogy a hazafias svábságot a magyar nemzet iránti hűségben megtartsuk, akkor vannak egyesek, akik igy viselkednek.**

Mühl Henrik személyes kérdésben

Mühl Henrik személyes kérdésben beszélt. A képviselőháznak azok a tagjai, akik a múlt parlamentben is képviselők voltak, bizonyára emlékeznek arra, hogy **1938 februárjában ugyanilyen vádak hangzottak el, akkoriban Husz Richárd debreceni egyetemi tanárt vádolták meg,** Klein Antalt provokálták, ő azonban megtagadta a lovagias elégtételt.

— Husz hivatalos vizsgálatot kért maga ellen. A kultuszminiszter lefolytatta a vizsgálatot és ez a hivatalos vizsgálat Husz személyét és szerepét tisztázta. A választásokkal kapcsolatban most ugyanez a vád merült fel. — Bonyhádon semmiféle guruló márka nem létezett, nem is volt rá szükség.

— Tény és a Ház minden egyes tagja tudja, hogy a magyar politikának igenis régi fájdalmas sebe a kisebbségi kérdés...

— Nem, nem! — tiltakozik kórusban az ellenzék.

Krudy Ferenc: Nagyobb urak, mint mi vagyunk.

Horváth Ferenc: Azért lett ön olyan keresett orvos!

Bajcsy-Zsilinszky Endre: Egyetlen **kisebbség van: a magyarság.**

Ferenczy Tibor indulatosan felkel a helyéről és elhagyja a termet, mire az ellenzék megtapsolja.

Mühl Henrik: A németség beleilleszkedik a magyar állam keretébe. Vállaltam a hivatalos jelöltséget és a képviseletet a magyar parlamentben, hogy objektíven feltárjam a vérző sebeket.

Ismét nagy erővel tört ki a felzúdulás. Többen kiáltják Mühl felé:

— *Hol vannak a vérző sebek?!*

Bobory alelnök figyelmezteti Mühlt, hogy nem lehet a magyar parlamentben azt mondani, hogy a kisebbségnek itt vérző sebei vannak.

Mühl Henrik ezután állítólagos kérelmeket hozott fel. Élénk ellentmondások kisérték szavait.

Prőhle Sándor rá kíván mutatni azokra a szakadékokra, melyek köztük és a többi párt között vannak. Hangsúlyozta, hogy a nyilasok nem vallásellenesek, világnézetük két pillére a szocális gondolat s a keresztény erköles, enélkül nincs államépités. A kormány iránt bizalmatlan, azért a felhatalmazást nem szavazza meg.

Matolcsy Mátyás hangoztatta, hogy az ezer millió pengőnyi beruházási programnak a lefolyása azt mutatja, hogy az eredetileg 5 évre tervezett programot betartani nem lehet. Az lett volna a helyesebb, ha a nagy iparvállalatoknak a jövedelmét igénybevették volna az ország és a hadsereg érdekében.

Hálátlanság...

Tildy Zoltán hangsúlyozta, hogy a honvédelmi kérdés megoldásához nemcsak a hadsereg felszerelése szükséges, hanem az, hogy olyan egészségesen fejlődött népünk legyen, mely a hadsereg emberanyagát adja.. A reformokat nem pártok, nem politikai irányzatok, nem egyes emberek követelik, hanem maga a nemzet. *Mégegyszer nem szabad lekésni a történelem országútján.* Minden reform között a földkérdés reformja az, melyet a nemzet leginkább vár. Ezután visszatért Klein Antal délelőtti felszólalására s az arra adott válaszra. Hallottam a válaszból egy mondatot — folytatta *Tildy* —, amely mély szomorúsággal töltött el: A közöttünk élő idegenajkú állampolgároknak véres sebeik vannak. *Ebben az országban a magyarság a hozzánk bevándorolt idegeneknek, kisebbségeknek jobb kenyeret adott, mint saját magának. Azt mondani, hogy kisebbségeink elnyomatásban élnek közöttünk, legalább is hálátlanság ezzel a fajtával szemben.*

Szeder Ferenc a szociáldemokrácia nemzeti és hazafias érzéséről szólt ezután s kijelentette, hogy ő sohasem fogadott volna el külföldről pénzt és fájdalommal hallgatta a felszólalást.

Meizler Károly többizben közbeszólt, majd az elnök rendreutasítására megjegyzést tett, mire a Ház többsége a mentelmi bizottság elé utalta.

Miután több szónok nem volt, az elnök a vitát bezárta. *Az indemnitást a Ház általánosságban és részleteiben is elfogadta.*

16 ik KIRAKAT
REKLÁM HIRADÓJA
Kötött
műselyem
női ruha
P 6·80
Benyáts ÁRUHÁZ
Rózsa-utca

Statáriális bíróság elé került egy lövöldöző támadó

Nagykanizsa, június 22. Csütörtök délben összeült a rögtönítélő bíróság, hogy ítélkezzék Ábrahám József 21 éves Sávoly községbeli tehenész bűnügyében, aki szerdán délután Zalakaros község határában megállította Béda Istvánnét, majd az asszony elutasító felelete után puskát fogott rá és elsütötte. A lövés nem talált, de az asszony sikoltozására előkerült az ura, Béda István. *A legény arra is rálőtt, majd futásnak eredt. Jankovics Gyula községi rendőrre, aki üldözte, szintén rálőtt. Ugyanígy járt Horváth László, aki kerékpáron akarta elfogni. Valóságos hajtóvadászat indult meg.* Ekkor már bekapcsolódtak az ügybe a csendőrök is, akik rövidesen elfogták a lövöldözőt és bekisérték az ügyészségi fogházba.

Ábrahám Józsefet többször büntették már lopás és verekedés miatt s hosszabb időt töltött javítóintézetben is. Legutóbb a sávolyi állami előljáró alkalmazta tehenészként. Tőle lopta a tisztogatásra átadott puskát. A rögtönítélő bíróság előtt közömbösen viselkedik és a feltett kérdésekre sem válaszol.

Szófia, jún. 22. Boris bolgár király ötnegyedórás kihallgatáson fogadta vitéz Keresztes-Fischer Lajos altábornagyot, a kormányzó főhadsegédét, aki **átnyujtotta a királynak a magyar érdemrend nagykeresztjét.**

Este a magyar követ ebédet adott az altábornagy tiszteletére.

Hungária filmszinház
MA ELŐSZÖR az osztrák filmgyártás utolsó remeke:
Bécsi kislány
muzsika, dal, tánc és szerelem 12 felv. Fősz.: EGGERT MARTA, Paul Hörbiger, Lucien Englisch, Hans Moser, Theo v. Lingen, stb.
Kísérő: »MAGÁNDETEKTIV«
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor! HIRADÓ!

Az Apollóban
Ma is 3 órás előadás. 2 nagy sláger! 1. A kacagtató zenés vígjáték:
AZUR EXPRESS
Fősz.: Páger, Tolnay Klári, Szeleczky Zita, Básthy stb.
2. Vadrózsa
Dayka Margit, Simor E., Rózsahegyi, Lehotay, Perényi, Pethes stb. főszereplésével.
Előadások: délután 6 és 9 órától folytatólag!

Az angol parancsnok visszautasította a japán ultimátumot

London, június 22. A japánok által szerdán megszállott Swatau kikötő japán tengerészeti parancsnoka *ultimátumszerűen felszólította a kikötőben horgonyzó összes idegen hajókat, köztük a hadihajókat is, hogy helyi időszámítás szerint éjfél után egy óráig, közép-európai nyári időszámítás szerint ma reggel hat óráig hagyják el a kikötőt, mert az ultimátum lejárta után a japán hatóság nem kezeskedik az idegen alattvalók élet- és vagyonbiztonságáért. Az ultimátum érinti a Swatauban horgonyzó Thanet és Pillsbury angol torpedórombolókat is.*

Hongkongból érkezett hír szerint *az angol tengerészeti parancsnok kijelentette, hogy a Thanet nem veszi tudomásul az ultimátumot és továbbra is Swatauban marad az ottani angol alattvalók védelmére.*

Yarnell tengernagy, a távolkeleti amerikai tengerészeti haderő főparancsnoka *kereken visszautasította a japán ultimátumot és kijelentette, hogy az Egyesült Államok Japánt teszik felelőssé minden kárért, ami a kikötőben folyó japán hadműveletek következtében az amerikai alattvalók életét vagy vagyonát érintheti.*

Az Egyesült Államok Sanghájban székelő főkonzula jelentette a washingtoni külügyminisztériumnak, hogy *a japán tengerészeti haderő parancsnoksága a hadműveletek folytatását határozta el Swatau körül.* Úgy tudják, hogy az amerikai tengerészeti haderő szükség esetén kész az angolokkal együttműködni. A Scout angol torpedóromboló és az Asheville amerikai ágyúnaszád teljes gőzzel Swatau felé sietnek.

Heves ütközet Tiencin közelében

Tiencin, jún. 22. (Havas.) **A japán katonai hatóságok a tiencini pályaudvar épületén elhelyezett falragaszokon figyelmeztetik az utasokat, hogy Tiencintől 90 kilométernyire, Tangshan közelében heves ütközet folyik a kinai szabadcsapatok és a japán haderők között.**

Tangshan a nagyfontosságú Peking—Mukden vasútvonal mentén fekszik.

Egy szovjet tábornok leleplező cikke Kun Béla kivégzéséről

Amerika legelterjedtebb lapja, a Saturday Evening Post szenzációs cikket közöl Krivitsky volt szovjettábornok tollából. A szovjet-generális cikkében leírja a szovjet hatóságok kinzási módszereit. A tábornok többek között **beszámol Kun Béla volt vörös vezér kivégzéséről és arról a módszerről, melyet nemrég vezettek be a Kreml urai és éppen Kun Bélán próbáltak ki.**

Három kivégzési mód van ezidőszerint Oroszországban. A letartóztatottak először fiatal vörösörök kezébe kerülnek, **akik a vádlottakat brutalizálják és terrorizálják,** ha nem segít, akkor kegyetlenül elverik.

A másodfokú kinzás már raffináltabb. Ezt a GPU ügynökei végzik, akik először vitába szállnak a vádlottal s így akarnak minél több titkot megtudni. **Ha ez sem segít, jön a forró, majd a jéghideg tuss.**

A harmadfokú vallatás a leglegszörnyűbb és ezt a legtapasztaltabb emberek végzik, akik a legválogatottabb erkölcsi kinzást a test ikinzással párosítják. A fő vallatási mód, hogy **a vádlottat órákon keresztül állni hagyják, míg csak össze nem esik az áldozat. Ha ez sem segít, akkor féllábra állítják a delikvenst. Sokszor 50 óráig is kell állniok féllábon.**

Kun Béla mindhárom vallatási metóduson keresztülment., **de hiába volt minden, a kegyvesztett szovjetvezérből nem sikerült semmit kicsikarni.** Nap-nap után visszavitték a fogházba, míg végre kivégezték.

Más sors várt Marchovszkyra, a bolsevista párt egyik legrégibb tagjára, aki Sztalin előtt kegyvesztett lett. Hihetetlen akaraterő lakozott ebben az emberben és **minden pokoli kint szisszenés nélkül kiállt.** Sztalin minden két órában telefonon érdeklődött, hogy **vallott-e a vádlott, de a végén a kinzók merültek ki.** Végre Sztalin cselhez folyamodott. Egyik legjobb barátját küldte a fogházba, aki a barátság ürügye alatt kicsalt minden titkot a vádlottból.

A cikkíró szerint Szovjetoroszországban minden eszköz jó és megengedett, hogy valami vallomást kicsikarjanak atól, aki ellensége a Kreml urainak.

GYÓGYIT, üdít, frissít a nagyerdei strandfürdő.

Svájc egymilliárdot költ fegyverkezésre

Luzern, június 22. *Ettel* szövetségi elnök a svájci szövetségi nap alkalmából beszédet mondott, amelyben többi között ezeket mondotta:

— Nem háborút, hanem a békét keressük. Szomszédainkkal békében és barátságban akarunk élni. De tudjuk, hogy országunk semlegességét és szabadságát csak akkor menthetjük meg a mai idők veszélyes szirtjei között, ha készen állunk arra, hogy azt saját fegyveres hatalmunkkal mindenkor és mindenki ellen megvédjük.

— E feladat teljesítésére hatalmas összegeket fordítottunk az utóbbi években. *Ezek az összegek kereken egymilliárd svájci frankot tesznek ki.* Nap-nap után tovább dolgozunk országunk felfegyverzésén, de már most kijelenthetjük, bármi jön, mi készen állunk.

— **Az agy, a tüdő, vagy a szív felé irányuló vértódulások** sok esetben elháríthatók, ha reggelenként éhgyomorra egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

Vitéz Kolosváry Borcsa Mihály lett a Sajtókamara elnöke

Budapest, jún. 22. Csütörtök délelőtt tartotta alakuló közgyűlését a Sajtókamara kiadói főosztálya. A szavazatok összeszámlálása után a szavazatszedő bizottság elnöke az eredményt kihirdette, majd a miniszteri biztos megállapította **az ujságírói főosztály és kiadói főosztály szavazatainak összesítése alapján a Sajtókamara megválasztott tisztikarának névsorát:**

A Sajtókamara elnöke lett vitéz Kolosváry Borcsa Mihály 509 szavazattal,

ujságírói alelnök, egyben az ujságírói főosztály elnöke lett **Zimmer** Ferenc 435 szavazattal, a kiadói alelnök, egyben a kiadói főosztály elnöke **Báthory-Hüttner** János 403 szavazattal, főtitkár **Gáspár** Jenő 481 szavazattal, főügyész **Hindy** Zoltán 482 szavazattal, pénztáros **Tamás** Károly 418 szavazattal, ellenőr **Kun** László 478 szavazattal.

A kiadói főosztály által leadott 127 érvényes szavazatból az elnöki tisztséget illetőleg valamennyi Kolosváry Borcsa Mihályra esett.

Az erdészkongresszus kirándulása a guthi erdőbe

Csütörtökön reggel a guti erdőbe tett kirándulást az Országos Erdészeti Egyesület Debrecenben időző, mintegy 250 tagja. A borús, esős idő dacára a legjobb hangúlatban érkeztek meg a vadregényes guti erdőbe, ahol **Horváth Arvéd** erdőgondnok fogadta, az ország minden részéből összesereglett illusztris vendégeket, kiknek soraiban ott láttuk báró **Waldbott Kelement,** az O. E. E. elnökét, **Térfy Béla** ny. minisztert, **Bíró Zoltán** felsőházi tagot, dr gr. **Forgách Balázst,** gr. **Mailláth Györgyöt** br. **Forgách-Waldbott Ferencet, Krall János** miniszteri tanácsost és nejét, **Balás Emil** min. tanácsost és sokan másokat.

A guti állomáson mintegy ötven kocsi várta a vendégeket, akiket az erdészlakhoz vittek, ahol gyönyörűen feldíszített táborhely keltett kellemes meglepetést. Itt az előkelő vendégeket Debrecen városa látta vendégül. Dr **Ijjász Ervin** m. kir. erdőmérnök tartotta meg értékes előadását „Az erdőrendezés termőhelyi alapjai" címmel. Hangoztatta, hogy az erdőgazdának ezen termelőhelyi adottságok megismerésére kell törekedni. Egy erdőgazdának két áttekinthető térképre van szüksége, egy termőhelyire és egy termelési technikaira. Ez utóbbiról megállapíthatjuk azt, hogy az egyes termelőhelyeken rendelkezésre álló termőtőkét hogyan tudjuk legjobban kiaknázni. A csonkamagyarországi erdészet nem engedheti meg azt a luxust, hogy erdeinek termőtőkéjét ne aknázza ki teljes mértékben.

Az értékes előadást báró **Waldbott** Kelemen köszönte meg, majd a kiránduló csoport férfi tagjai szekerekre ültek s mintegy 36 kilométeres útszakaszon szemlélték meg az új telepítéseket, faiskolákat. Ezután a várhegyi erdőőri lakhoz hajtattak, hol ízlésesen feldíszített hatalmas sátor várta az egyesület tagjait. Itt Horváth Arvédné és Forster Imréné látták el házi-asszonyi tisztet.

Báró Waldbott Kelemen mondott pohárköszöntőt, megköszönte Debrecen város vendégszeretetét, továbbá Horváth Arvédnak és a háziasszonyoknak, nem utolsó sorban Krall János erdőigazgatónak fáradhatatlan munkásságát.

A közvetlen hangú pohárköszöntőre Krall János erdőigazgató felelt. Kiemelte azt a megtiszteltetést, amely Debrecent érte ez alkalomból, hogy az Országos Erdészeti Egyesületnek a kongresszusa helyéül a várost választotta.

Majd előkerültek a régi erdészadomák és a cigány, úgyhogy az illusztris vendégek a legjobb hangúlatban töltötték el idejüket a Guton, hol az elmélet és gyakorlat olvadt harmóniába.

Holnap az O. E. E. műsorán a következők szerepelnek: 8 órakor a Déri múzeum és a Kollégiumi Könyvtár megtekintése, utána közös ebéd, majd külön vonattal a Hortobágyra mennek, hol a halastavakat, gulyákat, méneseket s néhány szikfásítást tekintenek meg.

A honvédség aratási szabadsága

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Több oldalról felmerült kérdezősködésre **a honvédség aratási szabadságával kapcsolatban** illetékes helyről a következőket közlik:

A honvédelmi miniszter június 15-én — az eddigi szokáshoz híven — úgy intézkedett, hogy az arra rászoruló mezőgazdák és mezőgazdasági munkások részére engedélyezhető mezőgazdasági (aratási) szabadság ebben az évben általában június 29-től július 31-ig bezárólag a következő szabályozások szerint adható:

a) A békelétszámon levő alakulatok legénysége, valamint a május 1-én átképzésre bevonult felvidéki legénységé részére a fenti egész időre engedélyezhető szabadság.

b) A felemelt állományú alakulatoknál a legénység részére a szabadságot két egyenlő turnusban kell engedélyezni. Ezeknél az alakulatoknál is azonban a legjobban rászoruló mezőgazdák és mezőgazdasági munkások, családfenntartók, többgyermekes családapák, valamint kiváló magatartásuk alapján kiváltságot érdemlők részére teljes kiméretű szabadság engedélyezhető.

c) A június 15-én átképzésre bevonult felvidékiek közül a legjobban rászorult mezőgazdáknak és mezőgazdasági munkásoknak kétheti szabadság engedélyezhető; a szabadságon töltött időt azonban utánszolgálni kötelesek.

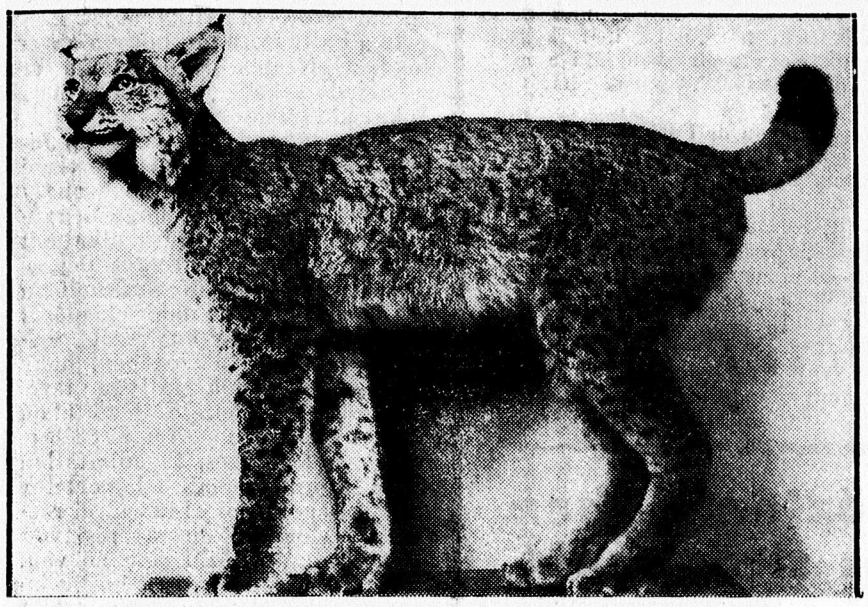
d) Az egész honvédségben a két, illetve hároméves tényleges szolgálati kötelezettségét teljesítő sorlegénység közül azoknak, akik az aratási munkával arra rászoruló családjuk egész évi megélhetését biztosítják, kérésükre az egész időre szabadság engedélyezhető.

5 millió font kölcsönt kap Lengyelország Angliától

Londonban most tárgyal a lengyel és angol gazdasági bizottság. A lapok valószínűnek tartják, hogy rövid időn belül meglesz a megegyezés, amely szerint *Anglia ötmillió font kölcsönt ad Lengyelországnak.* A kölcsön hadianyagok és hadifelszerelések céljait szolgálják.

Az erdészkongresszus tiszteletére adott estebédről az Arany Bika száló üvegtermében.

Horthy Miklós kormányzó által lengyelországi vadászatán lőtt és a debreceni ref. főgimnázium állattárának adományozott hiúzt kitömették és kiállították az állattárban.

Egy cseh hadnagy agyonlőtt egy leányt és felgyújtotta a holttestet

Lengyelországba akart szökni, de elfogták

Rózsahegy, június 22. Rózsahegy közelében nemrég tiltott határátlépés miatt letartóztatták Berán Jaroslav 27 éves volt csehszlovák hadseregbeli hadnagyot, aki Lengyelországba akart szökni. A nyomozás megállapította, hogy a hadnagy nemrég a csehországi Zvoleban **meggyilkolta kedvesét, a 18 éves Smiesek Emilia szlovákiai elárusítóleányt.**

A gyilkosság eleinte rejtélyesnek tűnt fel és még azt sem tudták pontosan, hogy ki az áldozat.

A hadnagy még Rózsahegyen ismerkedett meg a leánnyal, ahol az egyik cseh tűzérezredben szolgált. Az **ismeretségből szerelem lett és a leány nógatta a férfit, hogy vegye feleségül.** Berán azonban erről nem akart tudni és 5000 korona »fájdalomdíjat« ajánlott fel a leánynak, aki azonban ezt nem fogadta el.

A márciusi események után a hadnagy visszatért Prágába, Holesovitzban lakó édesanyjához. — A leány április 23-án követte őt és Berán az egyik kis külvárosi szállodában szobát bérelt számára, ahol április 29-ig maradt. Ekkor a férfival kirándulást tett Vonattal mentek egész Javorig és onnan Zvole felé. Az erdő egyik csöndes tisztásán három héttel később a leány holttestét megtalálták. **Berán szolgálati revolverével agyonlőtte a leányt.**

A gyilkosság az esti órákban történt. Másnap azonban — egy vasárnapi napon —, megint visszatért a tett színhelyére, ahol a **meztelen holttestet még érintetlenül találta. Ruháit, amiket a meggyilkolt leány halála után levetett, a holttest alá tette, majd felgyujtotta abban a reményben, hogy a holttest a felismerhetetlenségig elég és nem jönnek rá a bűnére.**

Este visszatért a gyilkos hadnagy Prágába, ahol revolverét, egy Steyer-pisztolyt, a Moldvába dobta. Prágában azonban bizonytalanul érezte magát és ezért elhatározta, hogy Szlovákián át Lengyelországba szökik. Május közepén Rózsahegyre érkezett, ahol felkereste a leány anyját. Ötven koronát adott neki és azt mondta neki, hogy **leánya jól érzi magát Prágában.** Mikor a szerencsétlen asszony a zvolei holttest megtalálásáról olvasott a lapokban, gyanút fogott, hogy nem-e az ő leányáról van szó. Megtette a bünvádi feljelentést és a nyomozás során történt aztán, hogy **Berán át akart lépni a határon, mire lefogták és kétnapi elzárásra ítélték.**

Beran eleinte tagadott, később azonban töredelmes beismerő vallomást tett. Egyelőre a rózsahegyi ügyészség foglya, ahonnan egy izben meg is akart szökni. Ekkor kezdtek kutatni Berán multja után s így derült ki a gyilkosság.

A gyilkosság Prágában is nagy szenzációt keltett, mert úgy tudják, hogy **Berán közeli rokona egy azelőtt nagy szerepet játszott cseh politikusnak.**

Meghalt Kecskemét legidősebb asszonya 105 éves korában

A kecskeméti közjegyző a napokban rendkívül érdekes végrendeletet bontott fel. *A végrendelkező Király Sándorné szül. Gyurkó Mária volt, aki 105 éves korában halt meg.*

Minden kereskedőnek és iparosnak

nyilvántartást kell vezetni az alkalmazottak fizetéses szabadságáról, munkabéréről és munkaidejéről. Most jelent meg Schwimmer Mihály erre vonatkozó füzete táblázatos kimutatásokkal és rendelettel. Mivel a vonatkozó miniszteri rendelet szerint a hatóság ezt ellenőrzi majd és kihágást követ el az, aki ezeket a nyilvántartásokat nem vezeti, ajánlatos fentieket sürgősen beszerezni.

Kapható a

„Méliusz“

könyvkereskedésben.

A nagyasszony csak egy hétig volt beteg. Mikor érezte, hogy közeledik a vég, végrendeletet diktált. Özv. Királyné életkorával kapcsolatban megállapították, hogy az anyakönyvi bejegyzés szerint »csak« 95 éves. Ezt azonban megcáfolta még életében az elhunyt, mert elmondotta, hogy *nászajándékba kapott egy mángorlót 1855-ben, amikor ő 21 éves volt.* Ha tehát Királyné 1855-ben 21 éves volt, akkor tényleg 105 éves korában halt meg. Vagyonát amely hat hold szőllőből, 10 hold szántóföldből állott, szétosztotta a rokonok között, 2000 pengőt pedig a bugacmonosori templom építésére hagyományozott.

Szlovákia államformája — köztársaság

Az új állam öt renden épül fel. Hét évre választják az elnököt. —

Pozsony, június 21. Mach Sándor szlovák propagandafőnök nyilatkozott a Szlovák Sajtó Iroda munkatársa előtt az elkészült alkotmánytörvény javaslatról A javaslat értelmében **Szlovákia államformája köztársaság** és élén a köztársasági elnök áll, akit a képviselőház választ meg hét évi időtartamra. Az állam **a tekintésly elvein** épül fel. Az államfőn és a kormányon kivül az alkotmány értelmében úgynevezett „államtanács“ lesz, amely a szenátust, az állandó bizottságot és bizonyos esetekben a **parlamentet** is pótolja Benne helyet kapnak a Hlinka-párt elnökségének tagjai, a népcsoportok vezérei, a kormány tagjai, a parlament elnöksége és a rendi csoportok képviselői. Az alkotmány szerint a szlovák nemzet a Hlinka-párton keresztül vesz részt az államhatalomban és a közigazgatásban. De részese lesz az államhatalomnak a többi népcsoport is politikai pártja révén, amennyiben az a párt a népcsoport politikai akaratát fejezi ki.

Mach Sándor ezután hangoztatta, hogy az alkotmány értelmében Szlovákia rendi alapon épül fel. Az állam lakosságát öt rendbe tömörítik. A szlovák köztársaság minden polgárának helyet kell foglalnia valamelyik rendben. Az alkotmány lehetővé teszi minden polgárnak vallása szabad gyakorlását, ha ez nem áll ellentétben a közrenddel és a keresztény erkölccsel. Az alkotmány szerint mindennemű elnemzetlenítés büntetendő cselekmény lesz.

A közigazgatás reformjáról megemlékezve, a szlovák propagandafőnök hangoztatta, hogy a megye rendszer visszaállítása megkönnyebbíti a nemzet egyesítését és meggyorsítja az ügyek intézését. Összesen hét megye lesz amelyeknek élén a zsupán áll mint a kormány politikai bizalmasa.

Végül Mach Sándor megemlítette, hogy szerdán megjelenik az a kormányrendelet, mely intézkedik a zsidóknak a hadseregből való elbocsátásáról. A hadseregef azonban mentesíteni akarják azoktól a nem zsidóktól is, akik nem tudnak megválni a bolsevizmus és csehszlovákizmus eszméitől.

Az új szlovák állam öt hivatásrendje a következő:

1. Mezőgazdák rendje, 2. ipar, kereskedelem, közlekedés, 3. pénzügy és biztosításügy, 4. szabad értelmiségi foglalkozások rendje (ügyvéd, orvos, stb.) s 5. közalkalmazottak és kulturmunkások.

Az eső miatt összeomlott egy emeletes ház Szegeden

A hetek óta tartó esőzések súlyos károkat okoznak Szegeden. Tegnap reggel jelentették a mentőállomásnak, hogy *a Róna ucca 25. számú emeletes ház összeomlott és a ház tulajdonosa, valamint egyik lakója a romok között van.* A mentők azonnal megkezdték a mentési munkálatokat és hamarosan kiemelték a romok alól Horváth József háztulajdonost és egy Tóth János nevű lakost, akik könnyebben sérültek meg. Megállapították, hogy a hetek óta tartó eső teljesen alámosta a házat és emiatt omlott össze.

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza.

A korszerü műszaki csapatok

A harcot a korszerű háborúban nemcsak fegyverrel vívják, hanem a technika műszaki eszközeivel is.

A harcban adódó műszaki tevékenység részben a saját csapatok harcát és mozgását segítik elő, részben az ellenség ily irányú tevékenységét akadályozza. Az egyszerű műszaki munkákat maga a harcoló csapat hajtja végre. Adódnak azonban olyan nagyobb szaktudást igénylő műszaki munkák is, melyekre különlegesen kiképzett és felszerelt csapatok szükségesek. Ezek a **„műszaki csapatok"**. A műszaki csapatok feladatait képezik az erődítési munkák, a robbantások, a folyón való áthajózások, az út-, vasút- és hídépítések, az aknaharc, a vegyiharc és a különböző tábori berendezések létesítése.

Az **erődítési munkákkal** a terepet teszik védelemre alkalmassá. Ennek végből beásott fedezékeket, árkokat, betonóvóhelyeket létesítenek, rejtett és védett figyelőhelyeket rendeznek be, drótakadályokat, torlaszokat, aknákat telepítenek, vagy egész erődrendszereket építenek ki.

A **robbantásokkal** az ellenség közlekedési vonalait, hídjait, vasútjait vagy egyéb berendezéseit teszik használhatatlanná.

A folyóátkeléseknél a szükséghidak építésével és külön e célra készült katonai csónakokon (pontonokon) való áthajózással segítik át a harcolókat a folyóakadályokon.

A **közlekedési vonalak** (utak, vasutak, drótkötélpályák stb.) építésével, **helyreállításával és** karbantartásával, a csapatszállítások és az anyagutánszállítások zavartalanságát biztosítják.

Az **aknaharccal** az ellenfél védelmi berendezéseit közelítik meg föld alatt fúrt aknafolyosókkal és ezeket robbantással semmisítik meg.

A **vegyiharccal** a gázt a ködöt, a fertőző baktériumokat viszik be a hadviselés eszközei közé.

A különböző **tábormunkákkal** pedig a haretér csapatainak kényelmét és egészségügyi szükségleteit biztosítják, elhelyezést szolgáló építmények (barakok) készítésével, valamint a fűtés, világítás, főzés és vízellátás berendezéseinek létesítésével.

A műszaki csapatok minden hadseregben külön fegyvernemet képeznek és a rájuk háramló munkák sokféleségére való tekintettel — több specialis ágazatra — csapatnemre — tagozódnak. A honvédség műszaki képzettségű csapatai például árkászokra, útászokra, hídászokra, vasúti csapatokra, vegyiharc alakulatokra, valamit műszaki segédalakulatokra.

Az **árkászok** feladata, hogy az elől lévő harcoló csapatokat támogassák, a harc közben adódó mindennemű műszaki munkában.

Az **útászok** hivatása, hogy a folyókon, árkokon, mocsaras területeken való átkeléseknél csónakjaikkal, pontonjaikkal és szükséghídjaikkal közreműködjenek. Erődítéseket létesítsenek és a támadó ellenséget torlaszokkal, rombolásokkal, területek vízelárasztásával, vagyis „műszaki záróharccal" feltartóztassák.

A **hídászok** nagyteherbírású állandó jellegű közúti és vasúti hídakat képesek gyorsan megépíteni a felszerelésükhöz tartozó vashídrészekkel.

A **vasúti csapatok** vasútvonalakat építenek, helyeznek üzembe, tartanak karban vagy rombolnak.

A **vegyiharc csapatok** hivatása közreműködés a gázvédelemben, a terepfertőtlenítés ellenséges gáztámadás után, valamint ködösítés.

A műszaki segédalakulatok a gépkezelő- és munkásosztagokat állítják fel.

Nagy András nagytemplomi kántor ünneplése a Péterfia uccai egyházrészben

A péterfiauccai egyházrész tegnap este tartotta a Kálvin-téri Baltazár-teremben munkaévzáró tanácsülését, ahol meleg ünneplésben részesítették a jövő héten nyugalomba vonuló **Nagy András** nagytemplomi orgonistakántort. Az egyházrészi tanács először a lelkipásztor és a női kör vezetőjének dr **Varga Zsigmondné** úrasszonynak a jelentését fogadta el, amelyekben a két vezető a munkaévben végzett evangéliumi és szociális munkákról számolt be.

Nagy Andrást dr **Farkas Pál** egyházrészi lelkipásztor köszöntötte. Nagy Andrásban legelőször Isten szolgáját kell köszöntenünk, aki hosszú évekkel, több mint egy félszázaddal ezelőtt **nem az opera színpadát, hanem az egyházi munkakört választotta, ahol Isten különös kegyelemmel áldotta meg.** Életén és munkáján meglátszott mindenkor az az összhang, amely csak azoknak tulajdonsága, akik az Isten fiai és akiket hosszú élettel áld meg az Isten. Különös örömre tarthat számot a debreceni gyülekezet, **ahol az ünnepelt negyven esztendőt töltött el fáradtságos és nehéz munkában,** közelebbről pedig a péterfiauccai egyházrész, ahol állandóan dolgozott Isten dicsőségére.

Másodszor az embert kell köszöntenünk Nagy Andrásban, mondotta a lelkipásztor, aki életét az anyaszentegyház után gyermekei között osztotta szét, akik Nagy-Magyarország távoli helyeire szóródtak szét, de most lélekben együtt vannak a békesség felé távozó öreg párral. Gyermekei szétszóródása után nagy családja az egyházrész lett, ahol igazi tisztelettel és nagyrabecsüléssel vették mindenkor körül. De a barátot is kell köszöntenünk Nagy Andrásban, aki a maga kellemes modorával sokak barátjává vált.

A távozóban dr **Farkas** lelkipásztor atyai barátját köszöntötte, akinek a szolgálata könnyebbé tette számára az evangéliumhirdetést mindenkor, mikor együtt szolgáltak.

Beszéde végén a lelkipásztor az egyházrész tanácsának nevében egy órát nyujtott át az ünnepeltnek, amit Nagy András meghatott énekkel köszönt meg.

A gyűlést dr **Balogh Gyula** m. kir. kormányfőtanácsos, egyházrészi gondnok szavai rekesztették be.

Leleplezték a Köztemetőben dr Szabó Ferenc síremlékét

Csütörtökön délután 6 órakor a köztemetőben megjelentek dr *Szabó Ferenc* volt református egyházi ügyész sírjánál családjának tagjai, barátai és az egyház vezetőinek sorából sokan.

Megjelent a Túrista Egyesület küldöttsége is. A síremléket, melyet özvegye emelt az elhunyt emlékezetére, közel százan vették körül az esős időjárás ellenére is.

Siposs Imre lelkész megemlékezett arról, hogy a kegyelet érzése Istennek adománya az ember számára, kivezeti a temetőbe, hogy a lélek látásában felidézze azokat, akiket szeretett, akikkel együtt dolgozott. Ez hozott mostan is ki minket. Szabó Ferencet látom magam előtt — mondotta Siposs Imre — mint az Alföld egyik falujának szülöttét, aki ifjúságának idejében nagy szorgalommal szedte össze a tudománynak virágait, hogy azzal felékesítse lelkét, ez tette képessé arra, hogy pályáján az igazság keresésének szolgálatában állítva elérte azt a célt, hogy az embereken, sokszor az egyszerűeken segítve, békességet vitt a lelkekbe. Nem volt testében hatalmas, erős, mégis mint katona a nemzet ügyének szolgálatában kiváló harcos volt, majd amikor megszűntek a gépfegyverek kattogásai és az ágyúk hazatértek, *lelkének javát az egyháza társadalma szolgálatába állította, ahol hűségesen szolgált.* Hallgatagsága mellett sokszor bizonyságot tett barátai előtt a szívében lakozó szeretetről, ez tette képessé arra, hogy mint politikus bátran mert szót emelni a falu népe mellett. Hiszen, ha élete tovább tartott volna, ennek jutalma is lett volna. Amikor a mindennapi életben küzdött, szépen felékesített kertjében és házában tért pihenni, hol hitvesével elbeszélgetve pihente ki a fáradalmakat. Szerette a természetet, sokszor vállalkozott olyan utak megtételére, amelyek testi erejét próbára tették, de gyönyörködött mindig a természetben, mert hitte Istent és mindenütt látta annak kezemunkáját. Síremléke felavatásánál, mikor rágondolunk életére, tegyük őt példaképpé. Isten veled, ne háborítsa semmiféle veszedelem sírhantodat, ha reánk jönne bármiféle megpróbáltatás, álljunk meg rendületlenül, mint tette azt Szabó Ferenc.

A síremlék felavatása után — mint értesülünk — nemsokára elhagyja Debrecent az özvegy, mert vérszerinti rokonaihoz Budapestre költözik. A debreceni református asszonyok társasága az ő távozásával egyik értékes tagját veszíti el.

Ovodai évzáróünnepély

Páratlan érdeklődés mellett folyt le szombaton a tégláskerti ovodások záró ünnepélye. Gyermekeket és szülőket is egyaránt szórakoztató, változatos és kedves műsorban gyönyörködtek a jelenlevők. Imák, versek, dalok, játékok, játékos testgyakorlás, majd különféle népies és tréfás jelenetek kerültek sorra. Ezeket — mert mind a gyermekek lelki- és érzésvilágához alkalmazkodtak — a szereplő kicsinyek igazi örömmel, játékos lendülettel adták elő. Élvezetes ünnepély volt. Bemutatta az ovoda teljes munkakörét s nevelésének eredményeit.

Borköles Sándor népművelési titkár a szülők és érdeklődők nevében köszönetet mondott az óvónőnek. Nagy elismeréssel mutatott rá arra, hogy az ovoda, mint a köznevelés kezdőszerve, milyen kiválóan értékes alapozó nevelői munkát végez s erre a téglás-kertiek mindenkor büszkék lehetnek. **Waschmann Irén** óvónő nagy szakértelemmel és páratlan szívjósággal látja el a kicsinyek foglalkoztatását és nevelését.

A gyermekek játékos rajzaiból és alaki munkáiból egybeállított nagyszerű kiállítás megtekintése után gyermekek és szülők egy kedves nap emlékével, örömtől sugárzó arccal, boldogan távoztak otthonukba.

GYÓGYIT, üdít, frissít a nagyerdei strandfürdő.

Ollinger Béláné előadása a légoltalomról

Az előadáson 250 hallgató vett részt.

A Légoltalmi Liga női tábora rendezésében nagysikerű előadást tartottak csütörtökön délután 5 órakor a városháza dísztermében. *Ollinger Béláné Csanak Margit* a légoltalomról beszélt általában.

A nemzeti ima elmondása után *Lossonczy Istvánné*, a női tábor elnöknője üdvözölte Ollinger Bélánét, az előadót, az országos elnökség női bizottsága titkárnőjét. Felkérte a hallgatóságot, hogy a szakelőadást kísérjék figyelemmel és az előadottakat jegyezzék meg, azokat kövessék.

Az elnöknő szavai után *Nagy József*, a Légoltalmi Liga ügyvezető alelnöke megköszönte Lossonczy Istvánné elnöknőnek, hogy a gyűlést egybehívta és így alkalmat adott arra, hogy Ollinger Béláné úrnő, a kiváló előadó, szaktudós a megjelent hallgatóknak előadását megtarthassa. Az ügyvezető alelnök ismertette beszédében, hogy Debrecenben a nők milyen tevékeny részt vesznek a légoltalom megszervezésében, felépítésében, hogy milyen lelkes, fáradhatatlan segítő munkatársai. Ismertette, hogy a Légoltalmi Liga által rendezett előadásokon a résztvett 23.000 hallgató közül fele nő volt, 1850 nő van beosztva házőrségparancsnoknak, helyettesnek, 5130 tűzoltó, mentő, első segélyszolgálatra. Felhívta a nőket, hogy vegyenek továbbra is részt a Légoltalmi Liga munkájában. Legyenek segítségére az ingyenes gázálarc-akcióban, hogy munkájukat siker koronázhassa. Ezután felkérte Ollinger Bélánét előadása megtartására.

Ollinger Béláné Csanak Margit nagyhatású szaktudású beszédében ismertette részletesen a nők feladatát a légoltalom terén. Beszédében elmondotta miként kell résztvenni a nőknek a propagandában, a légoltalom megszervezésében és mindenki ott teljesítse kötelességét, ahol arra magában hivatást érez. Felhívta a hallgatókat arra, hogy veszély esetén a férfiak családi otthonukat elhagyják és a nőknek kell a családi tűzhelyet megoltalmazni, segíteni az aggokat, betegeket, gyermekeket, őket megvédeni.

Kifejtette beszédében, hogy az ingyenes gázálarc-akció mennyire fontos, felhívta a hallgatókat, hogy abban vegyenek tevékeny részt, hogy a szegények ingyenes gázálarchoz jussanak. Lelkes beszédét a 250 tagból álló hallgatóság megéljenezte és nagy tapssal honorálta. *Lossonczy Istvánné* elnöknő megköszönte Ollinger Béláné nagyértékű előadását s a gyűlést este hét órakor bezárta.

A gyűlésen a város előkelő hölgyközönsége, de a kertségek szegény egyszerű asszonyai is résztvettek. Az előkelő hölgyek sorából ott láttuk dr Kölesey Sándornét, Láboss Bélánét, Kazinczy Gábornét, Lám Dezsőnét, Darkó Jenőnét, Jeney Sándornét, Des Combes Henriknét, Papolczy Gyulánét, Papp Gyulánét és még sokan másokat.

ERŐ, egészség a nagyerdei strand!

Többszáz fürdővendég sürgeti a szoboszlói fürdő körüli anomáliák megszüntetését

Beadványt intéztek Hajdúszoboszló polgármesteréhez.

Hajdúszoboszló város polgármesteréhez többszáz fürdővendég beadványt intézett, melyben a fürdő körüli anomáliákra hívja fel a figyelmet és sürgős intézkedést kér. A beadvány többek között ezeket mondja:

Polgármester Úr! Mi alulírottak a szoboszlói gyógyfürdőt sorozatosan éveken át állandóan látogatjuk, hogy betegségünkből kigyógyuljunk.

Legtöbb közöttünk láb-, kar- és derékfájásos, reumás, csúzos, vagy köszvényes. A fürdő nem a város belső területén van, hanem attól távol, teljesen külterületen. Maga a város nem tud férőhelyekről gondoskodni a rengeteg fürdőző részére, ezért a fürdőváros kifelé fejlődik, a fürdőt körülvevő Bánomkertben, ahol máris sok középület (testületek üdülőházai stb.) épült nagy célszerűséggel és prakszissal.

A gyógyfürdő a városnak egyetlen jövedelmi forrása, amely 1—2 év mulva az eladósodott várost teljesen rendbehozza.

Mi idegenek éppen ezért nem tudjuk megérteni, hogy *a város éppen a fürdő környékét hanyagolja el oly nagymérvben, hogy esős időkben, mint most is, a gyógyfürdő — a beteg fürdőzők által csaknem megközelíthetetlen. Utjai sehol kiépítve nincsenek.* Pedig ez volna az első kellék, ha valahol valamit létesíteni szándékozunk. *A fürdőhöz törekvő öregek és betegek bent maradnak az agyagos sárban, amely oly síkos, mintha jég borítaná s a lábfájásos betegek közül sokan elesnek.*

Erről legalább átmenetileg lehetne gondoskodni, 50 kocsi kavics, söder vagy salakkal, ami a városnak bagatell összegbe kerülne és sármentesen lehetne a Bánomkertből a fürdőhöz jutni. Ez nemcsak sürgős, hanem nagyon fontos is, mert a fürdőzők tízezrei fordulnak meg évente a Bánomkertben s hagyják itt tízezreiket, sőt százezreiket s ennek ellenében még azt sem kapja, hogy naponta rendes úton mehessen a fürdőbe.

Szégyenletes, hogy a Bánomkert egy részében a fürdőzők összekoldult pénzéből saját maguknak kell csináltatni oly járdát, amelynek igénybevételével tudnak csak a fürdőbe lejutni. Még azt sem veszi észre a város, hogy az autók és autóbuszok a fürdő előtt elsüllyednek s nem tudnak a leszálló állomásig eljutni. Aki meg például autóval jött Szoboszlóra, hogy üres idejében kirándulásokat is tehessen, az a Bánomkertben egész fürdési időre el vannak süllyesztve, mert nem tud onnét kijutni.

De más hibákra is bátrak vagyunk a polgármester úr szíves figyelmét felhívni, hogy a város közönsége a felsorolt maradiságokkal szemben is a szó legszorosabb értelmében kiuzsorázza a fürdőző vendégeket. Tessék csak megnézni bármely napilapot, hogy már Budapesten a cseresznyének ára kilónként 10 fillér, amikor itt még most is 70—80 fillér. De így áll ez mindenre. A piaci árak nincsenek maximálva és nincsenek ellenőrizve.

Most már tisztelettel arra kérjük polgármester urat, kegyeskedjék ügyünket, illetve kérelmünket sürgősen a város képviselőtestülete elé terjeszteni és sürgős intézkedést tenni a felsorolt hiányok pótlására.

Hajdúszoboszló (Bánomkert), 1939 június hó 22.

Kiváló tisztelettel
a fürdőző vendégek nevében:
Többszáz aláírás.

*

A »Debreczen« hasábjain már kétízben is szóvátettük a felpanaszolt állapotokat. Szoboszló közgyűlése foglalkozott is az utak létesítésének kérdésével, de még mindig nem történt semmi atekintetben, hogy a fürdőhöz járható utak vezessenek. Tényleg úgy áll a dolog, hogy a fürdőző közönség egy része adott össze bizonyos összeget a bánomkerti járda létesítésére is. A MÁV üdülőben adtak össze annyit, hogy három kocsi salakkal úgy-ahogy ezt az utat legalább ideiglenesen létesíteni lehetett.

Lehetetlen állapot, hogy a mostani esős időben csúszóssá váló agyagba valósággal beleragadjanak a betegek, kik elvégre mégis gyógyulást keresnek a szoboszlói fürdőben, nem pedig lábgimnasztikai alkalmat. Remélhetőleg a többszáz fürdővendég panasza meghallgatásra talál és a meghallgatást intézkedések is követik, mégpedig sürgősen.

Bálint György Algirban kapott állást, Déghi Piri Németországba ment

A debreceni színtársulat Sátoraljaújhelyen.

Horváth Árpád színtársulata egy hónapig vendégszerepel Sátoraljaújhelyen és azután megy nyári állomáshelyére, Pestszenterzsébetre. Sátoraljaújhelyen igen jól érzi magát a társulat, szép kirándulásokat tesznek a környékre. A társulat tagjainak sorában változás történt, mert *Bálint György* már nincs a társulatnál. Testvérétől táviratot kapott Párisból és másnap már utazott is. Állást kapott, megválik a színészettől és tisztviselő lesz egy autóüzemnél Algirban. Párisban háromhónapos nyelvtanfolyamon vesz részt és azután foglalja el az állást, melyet a testvére biztosított a részére.

Déghy Piri is megvált a társulattól és Németországba utazott.

A műsor a debreceni műsor és kedveskedtek *Jávor Pál* vendégszereplésével is két napon át. *Neményi Lili* hetenként kétszer játszik igen nagy siker mellett. A közönség igen szépen látogatja a színházat, sőt nagyobb a bérlet mint Debrecenben volt.

Vizbefulladt a nagy eső után egy kisgyermek

Muszka Márton két éves gyermek szüleinek Komádi községben lévő házánál tartózkodott, amikor nagy vihar vonult át a községen. Nagy eső volt és az udvaron ásott vályogvető gödör vízzel telt meg. Eső után a gyerek kiment az udvarra játszani és csónakokat akart úsztatni a gödör vizében. Az egy méter mélységű gödör szélén megcsuszott és belezuhant az esővízbe. Szülei nem voltak az udvaron és mikor már keresni kezdték gyermeküket, csak holttestét találták már a gödör vizében

A csendőrség jelentése alapján vizsgálat indult az ügyben. Boncolást is rendelt el Zsögöd Jenő a debreceni vizsgálóbíróság vezetője. A boncolás megállapította, hogy a gyermek egészséges volt és halálát fulladás okozta. A temetési engedélyt megadták. A szülők ellen megindult az eljárás gondatlanságból okozott emberölés miatt, mert nem vigyáztak a kétéves kis gyermekre.

Biharmegyében is nagy a jégkár

Komáromban a határ háromnegyedrészét elverte a jég. — Szentmártonban gyujtogatott a villám

Berettyóújfaluból jelentik: Az elmult napokban Biharmegye fölött is többször vonult el hatalmas vihar, mely Berettyószentmártonban gyujtogatott is. Egy villám éjfél után 3 óra tájban belevágott Leszkay János földbirtokán egy 50 méter hosszú istállóba s azt felgyujtotta. A náddal fedett hatalmas épület percek alatt lángokban állott, úgy, hogy az oltás teljesen hiábavaló kísérlet lett volna. — A padláson 213 métermázsa tengeri és 40 métermázsa búza volt felhalmozva. Ez a gabona, valamint a tetőszerkezet teljesen elpusztult. A kár, amely biztosítás útján megtérül, 16 ezer pengőre tehető.

Elpusztult még a beszakadó üszkös gerendái alatt 2 borjú is, amelyet már nem sikerült kimenteni az épületből.

A rengeteg vihar és csapadék során jégverés is pusztított Biharban. A gazdasági felügyelőséghez eddig, Komádiból, Gáborjánból, Biharugráról, Darvasról, Bagamérből, Magyarhomorogról, Vekerdről, Mezőgyánból és Gesztről érkezett be jelentés jégverésről. — **A legnagyobb kárt Komádiból jelentették, ahol a határnak csaknem háromnegyedrészét verte el a jég. A kár ezeken a földeken mintegy 80—100 százalékos.** Nagy kárt jelentenek Gesztről, Mezőgyánból is, ahol **másfélezer holdon pusztította el a vetést a jégverés. Ugrán 450 holdon 100 százalékos kárt okozott a jég.**

A jégverésről szóló jelentések beérkezése után a földmívelésügyi minisztérium kiküldötte, **Brokés** Rezső gazd. főtanácsos azonnal Bihar vármegyébe utazott s **Gencsy** Zsolt dr. vm. gazd. felügyelő kíséretében az összes jégkár sujtotta területeket bejárta, hogy közvetlen tapasztalatai, illetve jelentése alapján a szükséges intézkedéseket a földmívelésügyi kormány azonnal megtehesse.

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

Július 1-én kezdenek Bánkyék

Vitéz **Bánky Róbert** Magyar Komédia kamaratársulata július hó első napján, szombaton este negyedkilenc órakor kezdi meg vendégjátékait a Csokonai Szinházban. Bánkyék mindig szívesen látott vendégek Debrecenben. A város közönsége minden egyes alkalommal örömmel fogadta ezt az együttest, mely a tiszta művészet és salakmentes irodalom jelszavát írta fel a zászlójára.

Az idei szezont Zilahy Lajos **Szihéria** című kiváló hadifogoly darabjával nyitják meg Bánkyék. A női főszerepet **Gálffy Marika,** a debreceni közönség kedvence játssza, míg a férfi főszerepeket **Bánky Róbert, Bánky Elemér, Mihályfy László, Zilahy Pál, Bakos Gy. Selley Lajos, Szántó Ernő, Sorr Jenő,** és **dr Végh László játsszák.**

A Bánky-társulat törzsgárdája ezidén is megmaradt, azonban néhány új értéket is sikerült az igazgatónak szerződtetni. Elsősorban is a debreceni közönség régi kedvencét **Thuróczy Gyulát említjük meg, aki szintén tagja lett a Magyar Komédiának.** Uj erők még **Mihályfy László,** a kolozsvári Nemzeti Színház volt művésze és főrendezője, **Selley Lajos,** a pécsi Nemzeti Szinház volt tagja, a nők közül pedig **Tábori Erzsébet és Szigeti Edit** új, de elsőrangú erői az együttesnek.

A társulat titkárai **Révész Emil** és dr **Végh László** már megkezdték a bérletezést és már az első napok eredményei is nagy sikert jósolnak az idei kamaraszezonnak.

A nyomdászipar a házinyomdák ellen

A budapesti sokszorosítók ipartestületének tegnapi előljárósági ülésén aggodalommal állapították meg, hogy *a házinyomdák megrendszabályozása tekintetében nem történt megnyugtató intézkedés.* Az ülés elhatározta, hogy újabb lépéseket kezdeményez ebben az ügyben és a kérdést felszínen tartja.

Exhumálják a férjgyilkos Molnárné holttestét és a kis Ujmezei Jenőét

A Visegrádi úti gyilkosság rejtélye megoldódott. Mint kiderült, *Molnár Miklós villamoskalauzt felesége ölte meg féltékenységből, majd unokaöccsével együtt Szikszó mellett kiugrott a robogó vonatból, amely halálra gázolta mindkettőjüket.*

Tegnap reggel a budapesti rendőrkapitányságról bizottság szállt ki Halmaj községbe, hogy exhumálják a holttesteket.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand. Használja ki!

Az olasz király a spanyol harcokban elesettek özvegyeinek átadja a kitüntetést.

Portsmouthban most indul útjára a „Nummer 22", Anglia legújabb, legmodernebb tengeralattjárója, óránkénti 70 km-es sebességgel tud menni.

Dr Lindenberger János apostoli kormányzó hármas jubileuma

Csütörtökön délelőtt a kormányzósági épületben üdvözölte a debreceni plébániahivatal dr Lindenberger János apostoli kormányzót abból az alkalomból, hogy a tegnapi napon volt 70 éves, 20 éve nevezték ki debreceni pélbánosnak és 10 éve apostoli kormányzó.

Dr Mellau Márton pápai prelátus vezetésével megjelent az üdvözlésen a debreceni plébánia valamennyi papja és kifejezték szerencsekívánataikat szeretett főpásztorunknak.

A tegnapi nap folyamán egyébként számosan üdvözölték az apostoli kormányzót a ritka hármas jubileuma alkalmából.

Üzenet a most érettségizett Dóczistáknak

Drága kis leányok! A nagy számadáson immár túl vagytok. Kezetekben van amiért szorgalmasan tanúltatok: az érettségi bizonyítvány. Egész szívetekkel örvendeztek neki. Csak az én kis Gizikém, küzdő társaitok, nem lehetett közöttetek, csak ő nem örvendezhetett kitartó munkájának gyümölcsén! Istenünk másképen intézkedett, őt magához szólította.

Lelkem nagy bánatával járom a temetőkertet. Kis Gizikém sírján ott találtam a **„ballagás"**-otok alkalmával kapott **virágaitokat,** melyeket a reá való emlékezés és szeretet adójaként vittetek oda. Hófehér liliomokkal borítottátok sírját az érettségi után is, s tudom, hogy a sírhant mellett elrebegtetek érte egy-egy imát, s arcotokon végig futott a könny, siratva azt, kit Ti is szerettetek, de aki Titeket is szíve egész melegével szeretett.

Most pedig e sorok útján üzenek Nektek, drága kis leányok! Üzenem, hogy a kis Gizike sírjára kivitt virágaitok összekapcsolt Veletek. Üzenem, hogy bármikor, s bármelyikőtökkel hoz össze a sors, arcotokat szeretettel simogatja végig szemem. Üzenem hogy míg élek, mindig szeretettel gondolok Rátok, mert hiszen annyiszor láttam szerető szívetek megnyilatkozását kis Gizikémmel szemben. Üzenem Nektek, hogy azt a drága iskolát, azt a jóságos tanárikart, amely lelketekbe csepegtette az osztálytársak iránti szeretetet, amely tanárikar maga járt elől jó példával ebben a tekintetben is szeressétek, lelketeknek minden hálájával adózzatok neki!

Isten áldása legyen rajtatok egész életetekben!

özv. Kalas Ferencné.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

Az új tanév szeptember 4-én kezdődik és június 7-én ér véget

A kultuszminiszter rendeletileg intézkedett a jövő tanév megnyitásáról és az eddigi rendelettel szemben, amely szeptember 10-ben jelölte meg az első tanítási napot, a jövő tanév kezdetét szeptember hó 4-ében állapította meg. Az új tanév június 7-én fog végződni, illetve ez lesz az utolsó tanítási nap. Az utolsó tanítási napot követő hat nap alatt tartják meg az évzáró vizsgálatokat, amelyeket június 13-án kell befejezni. Ezt követő egy héten belül tartják a tanév ünnepélyes záróünnepségét, majd a következő tanévre szóló beiratásokat.

A jövő tanévben egyébként életbelép a gimnáziumokban az új tanügyi rendtartás. Az erre vonatkozó rendelet többek között így szól:

— A gimnázium a nemzeti életben vezető szerepre hivatott értelmiség nevelését szolgáló iskola. — Ezért nem szakműveltséget ad, hanem a nemzet korszerű művelődési eszményének megfelelő általános műveltséget, amely a magasabb értelemben vett szellemi munkára, bármily tudományos tanulmányra, továbbá az élet szerteágazó kérdéseinek kellő megértésére képesít.

Új rendelkezés szerint diákok nem járhatnak nyilvános tánciskolába és nyilvános táncmulatságokon nem vehetnek részt. Magán- vagy zártkörű tánciskolát, vagy mulatságot csak az látogathat, akinek erre az igazgató a szülők kérésére és felelősségére engedélyt ad.

Nemcsak a tanulók kapnak előmeneteli osztályzatot, hanem az osztály is. Az osztály előmenetelének általános jellemzésére az osztály középérdemjegye szolgál. Ha az egyes tanulók középérdemjegye az 1.5-öt nem haladja meg, az osztály előmenetele jeles érdemjegyet kap, 3.1 általános eredménynél azonban már elégtelen osztályzatot kap az osztály.

Száj- és körömfájás a Hortobágyon

Legeltető gazdák figyelmébe.

A Hortobágyon a hivatalos jelentések szerint is majdnem minden gulyajárásnál fellépett a száj- és körömfájás ragálya. A ragadós betegség még csak a kezdetén van, tekintettel azonban arra, hogy a környező községekben is már mindenütt fellépett és több helyen fordultak elő elhullások, számíthatnak rá, hogy itt is súlyosabb lefolyású lesz, mint amire gondoltunk. A betegség leküzdésére a hatóság már több intézkedést folyamatba is tett, a városi m. kir. állatorvos is naponként kimegy a Hortobágyra és irányítja a gulyák és egyes állatok kezelését és segítségül sietett maga a Debreceni Gazdasági Egyesület is. *Ezenfelül azonban az állattartó gazdáknak is résen kell lenni, hogy az állatokat az elhullástól megmentsék, vagy pedig a védekező intézkedéseket végrehajtsák.*

Míg a hatóság gondoskodik megfelelő számú állatorvos beállításáról, addig *a Debreceni Gazdasági Egyesület a szükséges oltóanyagok kéznél tartását segíti elő.* A megrendelt és beszerzett oltóanyagok felhasználása azonban anyagi áldozatba kerül, vagyis minden oltást meg kell fizetni, tehát a jószágtulajdonosok utasítása szükséges az oltásokhoz.

Elsősorban szükséges a féléven aluli borjúk beoltása, mert ezek az elhullás veszélyének a legjobban ki vannak téve. Ezeknek a beoltását már a betegség fellépése előtt eszközölni kell. Szükséges azonban azoknak a nagy jószágoknak is a beoltása, melyeknél súlyosabb természetű eset lefolyásával számolhatunk, ezeknél ugyanis szívgyengeség lép fel és könnyen az állat pusztulását idézi elő.

Minden gazdának saját érdeke, hogy *növendékjószágait beoltassa, ha fertőzött területen van,* tekintet nélkül arra, hogy beteg, vagy még nem beteg. Ez esetben az adagolás az állat körülbelüli súlyához igazodik, tehát a költség változó.

Ugyancsak szükséges az oltás azoknál a nagy jószágoknál, melyeknél a betegség közben szívgyengeség lép fel. Ennek költsége már sokkal olcsóbb, úgyhogy azt minden esetben eszközölni is kell, annál is inkább, mert egy-két pengővel megmenthetnek egy értékes marhát az elhullástól.

A gyógyszereket, hogy alkalmas időben kéznél legyenek, a Gazdasági Egyesület előlegezés mellett megrendelte, felhasználás esetén természetesen annak árát igényli azoktól, akiknek jószágaira azt felhasználták.

Felhívjuk gazdatársadalmunk figyelmét, hogy azok, akik elővigyázatossági oltást akarnak eszközölni bármilyen hasítottkörmű jószágon, azon megbízásukat vagy a Gazdasági Egyesület titkári hivatalához (Hatvan u. 1. sz.), vagy a mátai biztosi hivatalhoz juttassák el a legsürgősebben, hogy az állatorvos urak intézkedni tudjanak. A szívgyengeség fellépése esetében az oltásokat a tulajdonos előzetes megbízása nélkül is végrehajtják.

A Kereskedő Tanonciskola 1938-39 évi értesítője

Révész Vilmos igazgató szerkesztésében most jelent meg a Debreceni Kereskedő Társulati kereskedőtanonciskola 1938—39. évi értesítője, mely az egyre szebben fejlődő iskola ezévi sikeres tanévéről ad beszámolót. Az elmúlt tanév történetében látjuk, hogy új tagozattal kellett bővíteni ezt a nagyszerű múltra tekintő intézményt, mert ebben az évben felállították a női tagozatot is és mindjárt két osztállyal egyszerre, mert olyan nagy számban jelentkeztek a beiratkozásnál a leány tanoncok. Összesen 262 tanuló iratkozott be a két tagozatba és hét osztályban tanított 12 tanár a hitoktatókon kivül. Az átlagos eredmény tanonciskolánál szokatlan szép eredményt mutat fel, ami magaviseleti és szorgalmi téren dicséretes és az iskola és abban folyó jó munkára vet jó megvilágítást.

Az igazgató jelentésből is kitűnik, hogy a fenntartó társulat, a tanári kar minden törekvése odairányult, hogy minél nagyobb és értékesebb munkával hasznára legyen ez az intézet a hazai kereskedő nevelésnek. A jelek szerint ez Isten segítségével sikerül is, mert évről-évre nagyon sokan kerülnek ki, mint felszabadult tanoncok segédi minőségben. A beszámolóban látjuk, hogy vallási, hazafiúi téren minden fontos eseményt ünnepi formában tárgyaltak meg az iskola falai között, az önképzőkör, a cserkészcsapat és a könyvtár pedig ezen a téren fontos segítő társnak bizonyult.

A kitűnő eredmény, nagyszerű fegyelem, a tanárok odaadó szorgalma, az igazgató önzetlen buzgósága által teremtett kitűnő eredmény záloga a jövendőnek és a szakszerű kereskedelmi nevelést biztosítja ebben a városban éppen akkor, amikor erről olyan sokat beszélnek.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA, **június 17-től, június 24-ig: „Nap"**, Piac ucca 1. szám, telefon: 27-73, sz. — **„Isteni gondviselés"**, Petőfi-tér, Teleki ucca sarok, telefon 29-81. — **„Arany egyszarvú"**, Kossuth ucca 8. szám, telefon: 34-96. **„Arany János"** Csapó ucca 66. szám telefon: 11-78. — **„Mátyás király"** Nyilastelep, Vámospércsi út 16 szám telefon: 13-83. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

— **1800. június 23.** Ezen a napon Simonyi József főhadnagy, akit időközben ebbe a rendfokozatba léptettek elő, újabb kiváló fegyverténnyével tüntette ki magát, amikor ugyanis az osztrák sereg Dunamenti visszavonulása közben az osztrákok hátába férkőzött francia lovasság által kézbekerített vonatokat, továbbá 150 lőszeres kocsit és két ezred löveganyagát, lovasszázada élén ismét kimentette az ellenség kezéből. Ezt pedig olykép tette, hogy észrevétlenül lesbe állt, majd alkalmas pillanatban a vakmerőséggel határos elszántsággal rohanta meg a franciákat, akiket ez alkalommal is meglepett és megfutámított. Aki eszeveszetten el nem menekült, azt Simonyi lovasai kíméletlenül levágták. De nem is ezen van a hangsúly, mint sokkalta inkább azon a tényen, hogy Simonyi főhadnagy ekkor is bizonyítékát adta annak a régi és sokszorosan beigazolt igazságnak, hogy kisded, de elszánt csapat, ellökélt parancsnok vezetése által, — meglepetéssel mennyire pompás eredményeket érhet el.

— **Rekviem a Szent Anna uccai katolikus templomban eberswaldi Siegler Géza altábornagy lelkiüdvéért.** Csütörtökön regel 8 órakor a Szent Anna uccai plébániatemplomban gyászmise volt Siegler Géza hadtestparancsnok lelkiüdvéért. A gyászmisét tartotta dr Lindenberger János apostoli kormányzó teljes papi segédlettel. Az engesztelő misén nagy számban jelent meg a VI. hadtest tisztikara és sokan a város előkelőségei közül. A család a misén nem vett részt, mert ők a budapesti Kapisztrán János helyőrségi templomban bemutatott rekviemen jelentek meg.

— **A pápa nyári nyaralása.** Július elsején XII. Pius pápa Castel-Gondolfoba megy, ahol szeptember végéig marad.

— **Kitűnően sikerült a Női Felső Kereskedelmi Iskola B. évfolyamának az érettségi vizsgálata.** Most zajlottak le a Debreceni Női Felső Kereskedelmi Iskola negyedik B. évfolyamának érettségi vizsgálatai Goócs Mihály szolnoki városi kereskedelmi iskolai igazgató, miniszteri kiküldött jelenlétében. A vizsgálatok az átlagon felül jól sikerültek, mert jelesen érett 5, 17 százalék, jól 14, 48 százalék, vagyis 65 százalék jelesen és jól érett, ami igen kitűnő eredmény. Megfelelt 8, 28 százalék, az írásbeli dolgozjatok alapján nem felelt meg 2, 7 százalék, a szóbeli vizsgálaton nem akadt olyan, aki nem felelt volna meg.

x **Az új Del-Ka üzlet** házagmentes burkolatát Lukács Vilmos és Testvére **burkoló** vállalata készítette.

— **Aki az orvosi költség megfizetését nem fogadta el, hanem a szegényeknek adományozta.** Hegyes Gergelyné könnyű testisértés miatt került a debreceni járásbíróságon a vádlottak padjára. Az asszony beismerő vallomást tett és a sértett öreg nénitől a tárgyaláson bocsánatot kért. A sértett a bocsánatkérés ellenére kívánta a vádlott megbüntetését. A bíróság Hegyesi Gergelynét 10 pengő pénzbüntetésre ítélte és hatpengő orvosi látlevél díjának megfizetésére. A sértett öreg néni bejelentette, hogy bár nagyon szegény asszony, nem reflektál az orvosi költség megtérítésére, hanem Hegyesi Gergelyné fizesse jótékonycélra. A vádlott ezt megfogadta és ígérte, hogy a 6 pengőt a DMKÉ-be befizeti.

x **Beiratkozás a Naményi Gyorsíró-Iskolába.** A Naményi Gyorsíró és Gépíró Iskola kedvezményes nyári tanfolyamára a beiratkozás folyik. Vidékről bejárók 85 százalékos vasúti tanuló kedvezményben részesülnek, (Rákóczi ucca 17. szám).

— **Két és félezer változás** van az új telefonkönyvben. A postahivatalok ma kezdik meg az új telefonkönyvek szétosztását, illetve árusítását. A régihez viszonyítva az új könyv igen sok változást tartalmaz, körülbelül kétezerötszáz szám változik meg.

— **Mélyfúrásokat kezdenek Békés megyében.** Mozgalom indult meg Békés megyében, hogy végezzenek mélyfúrásokat. Orosháza geológust kért a földtani intézettől, mert az a feltevés, hogy érdemes volna kutatni.

X **DEBRECEN és H.-SZOBOSZLÓ** alkalikus tartalmú strandfürdők vizéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikkeket a **Benyáts Emil** harisnya- és kötöttárú gyára gyártja. Eladás nagyban és kicsinyben.

— **Viharkatasztrófák Romániában.** Országszerte hatalmas felhőszakadásokat jelentenek Romániából. Több helyen megszakadt a vasúti és telefonösszeköttetés. A legutóbbi viharoknak eddig 9 halálos áldozata van, akik valamennyien villámcsapástól haltak meg.

— **Felemelték a Panama csatorna bérét.** A szenátus külügyi bizottsága jóváhagyta az új megállapodást, melyet a Panama csatorna társasággal kötöttek. E szerint a jövőben az USA 450 ezer dollár évi bért fizet a Panama köztársaságnak az eddigi 250 ezer dollár helyett.

— **Pezsgőt csinálnak a Nyirvízből.** Érdekes jelentés érkezett a Nyirségből a földmüvelésügyi minisztériumba. Elmondja a jelentés, hogy a Nyirségben ismét divatba jött a nyirvízkészítés, mely évszázadok óta ismeretes ezen a vidéken. A nyirfát megfúrják és a belőle kicsorgott levet összegyűjtik. Egyik gazda érdekes italt készített erjesztés útján a nyirvízből, amely pezsgőszerű és alkoholtartalmú.

— **A szlovák hadseregből minden zsidót kizárnak.** Mach Sanyo propagandaminiszter bejelentette, hogy a szlovák hadseregből minden zsidót kizárnak, azonkívül azokat is, akik nem mondtak le régi világszemléletükről. Helyükbe mozgósítják a tanítókat, akik a nyári vakáció alatt katonai kiképzést nyernek.

— **Kerékpár összeütközése egy szekérrel.** Vitéz Molnár Lajosné a központi egyetem főportásának felesége kerékpárján haladt a vasúti hídon, közben összeütközött Kovács András hosszúpályi lakos által hajtott fogattal, úgyhogy vitéz Molnárné a földre esett s megsérült. A szemhélyon ökölnyi véraláfutásos duzzanat keletkezett, kezén, térdén szenvedett még zúzott sebeket. A mentők látták el.

— **Lopások.** Kovács János pénzügyi tisztviselő Rakovszky uccai lakásába ismeretlen tettes beugrott a kapun keresztül és onnan 10 kiló sertészsírt bödönnel és tepertővel együtt ellopott. Özv. Bákai Mihályné Bercsényi u. 48. sz. alatti lakcshoz a szomszédból kerítésen keresztül ismeretlen tettes bemászott és két pár csirkét lopott el.

— **Megharapta a saját kutyája.** Drecsényi József Diószegi ucca 8. szám alatti villamoskalauz bal kezén megharapta saját kutyája. — Két-három fogunyom volt látható a harapás helyén. A mentők kötözték be, majd tisztiorvoshoz utasították.

— **A Bata-cég gyárat alapít Hódmezővásárhelyen?** A »Délmagyarország« című szegedi lap írja: Megbízható forrásból veszszük azt a rendkívül érdekes hírt, hogy a cseh Bata-gyár, amely főként cipő és ruházati cikkek gyártásával foglalkozik, gyárat alapít Hódmezővásárhelyen. — Információnk szerint a gyár már meg is egyezett Hódmezővásárhely város vezetőségével. A gyár a hírek szerint 8000 munkást akar hódmezővásárhelyi gyárában foglalkoztatni.

— **Felakasztotta magát Hajdúsámsonban** 54 éves korában Kántor Gábor földműves. Az öngyilkosságnak oka ismeretlen. A csendőri jelentés alapján a debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **6000 csibét osztanak ki Csongrádban a sokgyermekes családok között.** Csongrád megye családvédelmi akciója során Csongrád megyében a sokgyermekes családok között próbaképpen 20—20 darab napos csirkét oszt ki.

— **Repülőtámadások** követték egymást a spanyol polgárháborúban. Barcelona városában az egyik összeomlott ház törmelékeinek eltávolítása után csodálkozva állapították meg, hogy egy éléskamrában a **„Sidac"** preparált befőzőhártyával lekötött üvegek sértetlenek maradtak, noha vakolat és tégladarabok hullottak reá s a lekötözött hártyát nem szakították át. A „Sidac" befőzőhártya Magyarországon is mindenütt kapható.

— **Feltalálták a növényhúst.** Évtizedek óta a feltalálók kísérleteznek, hogy előállítsák a húspótlót, a növényhúst. A napokban szabadalmaztatja találmányát Nagy János budapesti magántisztviselő, akinek állítólag a szárazbabból és tökmagból sikerült olyan kivonatot készíteni, ami mindenben megfelel a húspótlónak. Kipróbálták és megállapították, hogy az ebből a kivonatból készült műhurka megtévesztésig hurkaízű és a vendégek nem is tudták, hogy műhurkát esznek.

— **Aki baltával ütött a töltényre.** Tündik László Rákóczi ucca 39. alatti HÉV géplakatos tanuló az elmult este a bánki erdőben egy gyakorlótöltényt talált, amire fejszével ütött. Ennek következtében a töltény felrobbant és a fiút megsértette. A tenyerén és az altestén szenvedett zúzott sebet.

— **Zsidó istentiszteletek.** A statusquo ante hitközség templomaiban az istentiszteletek rendje folyó hó 23—30-ig: Pénteken este mindkét templomban fél 8 órakor, reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Deák Ferenc uccában fél 11 órakor, délután mindkét templomban 5, este 8 óra 35 perckor. Köznap mindkét templomban reggel negyedhét órakor, este 8 óra 10 perckor. Rabbiság.

— **Istentiszteletek ideje az Orth. izr. templomban.** Pénteken délután 7.30 órakor, szombaton reggel 7.30 órakor. Szombat kezdete délután 7.20 órakor, szombat vége szombaton este 8.30 órakor.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Benke Imre vágóhídi munkás, Tömös ucca 9., leány Mária. Zolnai Gyula erdőőr, Szép ucca 28., leány Ibolya. Medveczky Lajos, Miklós ucca 64., leány Katalin. Oláh Gábor egyetemi általszt, Gizella ucca 5., leány Margit. Boda János MÁV fűtő, Madács ucca 5., leány Magdolna.

Eljegyzések: Kovács Gyula ácssegéd, Jánosi ucca 77.—Molnár Róza Kaba. Hadházi András fodrászsegéd—Máté Emma, Teleki ucca 40. Vékony Sándor cserépkályhássegéd, Kálmán ucca 13.—Varga Piroska, Margit ucca 16. B. Kiss Gábor lakatossegéd, Szeremley ucca 18.—Soós Erzsébet, Székelyhadosztály ucca 9. Varga Bálint bérautó tulajdonos—Tóth Erzsébet, Varga ucca 27. szám.

Házasságkötések: Tamás Ferenc ref. lelkész, Leány ucca 2.—Csatári Szüts Gizella, Bethlen ucca 72. Kiss József kőművessegéd, Csóka ucca 7.—Jeremiás Anna, Veress ucca 21.

Halálozások: Győrösi Sára htb. ref. 51 éves, Faragó ucca 13. Zelizi Imre kisbirtokos, rk. 54 éves, Haláp 70. sz. Simon Imre dohánygyári munkás, ref. 79 éves, Létay út 17. Tóth Péter földműves, ref. 74 éves, Nagyszepes 3. sz. Szentesi Anna rk. 7 hónapos, Bellegelő 430. szám. Ács Andor MÁV segédtiszt, rk. 33 éves, Dunaharaszti. Paulusz Pál ág. ev. 1. napos, Bundi ucca 13. Rezes Sándor földműves, ref. 36 éves, Hajdú-Hadház. Papp Antal ny. hév. munkás, ref. 68 éves, Tőzsér ucca 9. Szilágyi Sándor ref. 7 éves, Fancsika 72. szám. Nánássy István szikvízgyáros, ref. 66 éves, Márton Kálmán ucca 4. Virág Mártonné ref. 67 éves, Jókai ucca 50. Balogh László drótos rk. 43 éves, Tegez ucca 6. Balogh Géza ref. 12 hónapos, Népház. Jóna László városi kútfúró, ref. 53 éves, Hajdúnánás. Garhard Mánónéné ref. 53 éves, Sárospatak.

Hitler bronzágyuja a Kalimegdában

A vezér-kancellár ajándékát ünnepségek keretében fogja átvenni Pál régensherceg.

Belgrád, június 22. Hitler birodalmi vezér és kancellár ajándéka Pál régenshercegnek, az értékes régi szerb bronzágyú, megérkezett Raguzába, ahonnan egyelőre a belgrádi Kalimegdan katonai múzeumba szállítják. Az ajándék hivatalos átadása ünnepélyes keretek között később fog megtörténni. Az ünnepély programját a jugoszláv vezérkar fogja kidolgozni.

— **Tíz embert megölt a villám.** Vilna környékén szerdán heves vihar pusztított. A villám tíz embert agyonsujtott.

— **Sajtóhibaigazítás.** Tamás Ferenc és Csatári Szücs Magda esküvőjéről szóló tudósításba sajnálatos sajtóhiba csúszott be. Az esketést végző Baja Mihály „segédlelkésznek" van feltüntetve a cikkben. Nyilvánvaló volt mindenki előtt, hogy ez sajtóhiba, hiszen **Baja Mihály** már évtizedek óta köztiszteletben álló **lelkész**, — de azért a hibát külön is helyreigazítjuk. Hiába, a sajtóhiba ördöge ellen nehéz védekezni!

— **Nyolcvanöt év óta háborúban áll egy angol városka Oroszországgal.** — Most derült ki, hogy Warvick angol szabadváros, mely az angol-skót határon fekszik, milyen bonyodalmaknak esett áldozatul. Az történt ugyanis, hogy 85 évvel ezelőtt Anglia hadat üzent Oroszországnak Warvick szabadváros nevében is. Amikor a békeszerződést megkötötték, kifelejtették a Warvick nevet, így tulajdonképpen ez a város még most is hadiállapotban van Oroországgal. A kellemetlen esetet egy szemfüles ujságíró fedezte fel.

IDŐJÁRÁS

Jóslás: Gyenge északi szél, változó felhőzet, helyenként főleg a délutáni órákban még záporeső, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

GYÁSZROVAT

Jóna László kútmester élt 53 évet. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz Hajdúnánáson, a Debrecenből végzett szállítás után. Fehértói vállalata végzi.

Én is zsidó vagyok, nem kívánom megbüntetésüket

A debreceni járásbíróságon dr *Szerdahelyi* Ernő járásbíró előtt könnyűtesti sértéssel vádoltan álltak Hirsch Sámuel és felesége. Feldmann Róza volt a feljelntő, aki azt panaszolta, hog yez év április 24-én minden előzets ok nélkül a Simonffy uccai házukban Hirschék őt megverték.

— Kívánja a megbüntetésüket kérdezte a bíró a sértettet.

Feldmann Róza meglepő bejelentést tett.

— Kérem bíró úr én is zsidó vagyok, ők is, miért bántsuk egymást, nem kívánom a megbüntetésüket, úgysem hibásak ők, mert az egyik tanu ugratta be, hogy bántsanak engem. Azelőtt is, most is jóba vagyunk, sokat segítettek rajtam és férjemen.

Minthogy az ügyészség nem vette át a vádat és a feljelntő is visszavonta a feljelntését és nem kívánta a vádlottak megbüntetését a bíróság megszüntette az eljárást a két vádlott ellen.

Tyúktolvajbandát leplezett le a rendőrség

Az utóbbi időben elszaporodtak a tyúktolvajlások Debrecenben. — Már nemcsak a külsőségi helyekről loptak el nagyszámban baromfit, hanem a tolvajok a város közepére is bemerészkedtek, ahol pedig nehezebben lehet hozzájutni a baromfiudvarokhoz. Szerdára virradó éjszaka a rendőrség bünügyi csoportja razziát tartott Debrecenben a tyúktolvajok után azokon a nyomokon, amelyek a sorozatos tolvajlások során kialakultak.. A szálak arra engedtek következtetni, hogy szervezett banda garázdálkodik a baromfiudvarok körül. A nyomozás sikerrel járt amennyiben az éj folyamán elöállítás történt.

— **Balesetek.** Rácz Sándor, Auguszta szanatóriumbeli tejkezelő napszámos, a Horthy Miklós sugárúton a kerékpárról leesett és térdén zúzott sebet, valamint inrándulást szenvedett. — Vass Irén, Veres ucca 8. alatti kereskedőtanuló, az Árpád-téren kerékpárral elesett és térdén tenyérnyi nagyságú horzsolt sebet kapott. — Engelmann Éva, Herceg ucca 4. alatti szatócs 11 éves leánya elcsúszott a Miklós uccán egy magon, karjára esett és könyökízület-gyürődést szenvedett.

Kispest FC—Budafok FC, nemzeti bajnoki labdarugómérkőzés 2 : 1 (1:1) Az otthonában játszó Kispest csak nehéz küzdelem után tudta a mérkőzést a lelkesen játszó Budafokkal szemben megnyerni.

A kormánybiztos kinevezte a KLSz új vezetőségét

Budapest, jún. 22. A miniszteri biztos mellé rendelt MLSz négyes bizottság csütörtök délután Misángyi Ottó dr, az OTT főtitkára elnöklésével ülést tartott, amely után dr Gidófalvy Pál miniszteri biztos nyilvánosságra hozta azoknak a nevét, akiket az egyes alszövetségek, illetőleg nemzeti ligabeli ügyvezetői tisztségekre felkértek. Keletmagyarországi Alszövetségnél **Ferenczy** Károly, helyettese dr **Payer** Dezső, a Nemzeti Ligánál vitéz **Ginzely** Dénes, aki ugyanakkor országos szövetségi kapitány, helyettese **Fábián** József, a **keleti szövetség** főtitkára **Tamássy** László, pénztáros **Baranyi** Illés

44-en meghaltak, üzeni a palackposta

London, június 22. (MTI.) Lanchaster közelében a parton palackpostát találtak, melyben a következő üzenet volt: *Szombat 1.45 óra. Próbálunk a Dawics-készülékkel kijönni, már alig van levegőnk, 44-en meghaltak. Üdvözlet feleségemnek és gyermekeimnek. Fred.*

Ez a palackposta csupán az elmerült Thetis brit tengeralattjából eredhet. A tengernagyi hivatal azonban nincs meggyőződve valódiságáról.

Hazatért az angol királyi pár

Southampton, június 22. VI. György király és Erzsébet királyné partraszálltak Southamptonban.

London, június 22. (MTI.) A koronázásra emlékeztető lelkesedéssel fogadta London az amerikai útjáról hazatérő uralkodópárt. Az angol és amerikai lobogókkal feldíszített waterlooi állomás udvari várótermét rózsaligetté varázsolták. Lobogódíszben úszott a pályaudvartól a Buckingham-palotáig vezető út is, melyet közel egymillió főnyi lelkes tömeg szegélyezett. A parlament és a lordok háza külön határozattal délután félbeszakította tanácskozását, hogy a megérkezést a Westminster-palotából végignézhessék.

Valamivel három óra előtt ágyúdörgés jelezte az Empress of Britannia közeledtét. A kikötőben horgonyzó valamennyi hajó lobogódíszt öltött és szirénabúgással, zeneszóval üdvözölte az udvari hajót. Mihelyt a hajó horgonyt vetett, Mary özvegy királyné és a királyi család többi tagja a fedélzetre ment s a túláradó szeretet kifejezésével üdvözölte az uralkodópárt. Az uralkodópár ezután díszmenetben hajtatott a southamptoni városházáig. A városháza előtt 10 méter magas virágdíszes diadalkapu előtt a főpolgármester a tanács élén ünnepélyesen üdvözölte a királyt és a királynét.

Az uralkodópár ezután a pályaudvarra hajtatott s a királyi család tagjaival az angol, kanadai és amerikai lobogókkal díszített udvari különvonaton folytatta útját Londonba. Hat óra tájban futott be a különvonat a waterlooi pályaudvarra. Itt *Chamberlain* miniszterelnök a kabinet tagjainak az élén fogadta az uralkodópárt. A király és királyné szívélyes beszélgetést folytatott a megjelent előkelőségekkel, majd gyermekeivel négylovas díszhintóba szállt. A királyi család volt amerikai kíséretének tagjai és számos udvari főméltóság kíséretében díszmenetben vonult a Buckingham-palotába. Az útvonalat szegélyező közönség mindenütt egetverő lelkesedéssel köszöntötte a királyt és királynét.

Vádbeszéd a hungaristák bünperében

Szombaton lesz ítélet.

A budapesti büntetőtörvényszék ötöstanácsa tegnap folytatta az államfelforgatással vádolt 25 nyilas fiatalember bünperének főtárgyalását.

A tárgyaláson a tanuk kihallgatására került sor. Dr *Czobor István* államrendőrségi detektív elmondotta, hogy először az ügető versenypálya kapujában figyelte a nyilas fiatalembereket, akik ide jártak. Majd a vádlottak lakásait figyelték. Így leplezték le őket. Később *házkutatást tartottak lakásaikban, megtalálták az öngyilkossági levél mintáját és az esküminta is.*

A védők a bizonyítás kiegészítésére tettek indítványt. Kérték Kerekes Béla nyilaskeresztes országgyűlési képviselő tanukénti kihallgatását is. Az ügyész ezt ellenezte azzal, hogy Kerekes márcsak azért sem hallgatható ki tanuképpen, mert ebben az ügyben az ügyészség ellene is vádiratot adott ki.

A törvényszék elutasította a védők indítványait. Ezután vitéz *Tamássy László* ügyészségi alelnök megkezdte vádbeszédét, amelyben a vádlottak súlyos megbüntetését kérte.

— Meg kell állapítanom — mondotta az ügyész vádbeszédében —, hogy ennek a mozgalomnak testi és lelki hasonlóságai vannak a baloldali mozgalommal. Technikája és taktikája hajszálnyira megegyezik ezzel. Legfeljebb a baloldali mozgalmakban szereplők finyásabbak, jobban vigyáznak arra, hogy kiket választanak. Itt ebben a perben viszont szerepelnek süketek, paraljtikusok és vannak közöttük olyanok, akiket már el is ítéltek. És vannak olyanok is, akiknek politikai érettsége, intelligenciája szinte az imbecilitás határán mozog. *Ezek az emberek akartak rendszerváltozást, ezek az emberek akartak egy rendszerváltozás esetén közhivatalokba beülni?* — folytatta emelt hangon vitéz Tamássy László ügyészségi alelnök.

— *Ez a mozgalom minden kétséget kizárólag államfelforgatásra irányult*, hiszen aki Szálasit vallja vezérének és hűséget fogad neki, egyúttal kifejezésre juttatja azt is, hogy annak az iránynak a híve, amelynek vezérét a királyi Kúria államfelforgatás büntettéért háromévi fegyházbüntetéssel sujtott.

— Normális időkben nem fordulhatna elő, hogy emberek egyszerű felhívásra hajlandók ilyen célú mozgalomhoz csatlakozni, esküt tenni, öngyilkosságról szóló búcsúleveleket megírni. Ez csak azzal magyarázható, hogy ma a lelkek ellenállása meggyöngült és meggyöngült a kritika is ilyen forradalmi mozgalmakkal, törekvésekkel szemben.

— Az ilyen öncélú forradalmi jelenségek napról napra felütik a fejüket és ezért erélyes mentóra van szükség: hadd lássa mindenki, hogy milyen kockázatot vállal azzal, ha ilyen mozgalmakban részt vesz.

Az ügyész feltűnő vádbeszéde után a védők szólaltak fel. Szerintük bűncselekmény nem történt. Felmentő ítéletet kértek.

Az ügyész reflektált az elhangzott védőbeszédekre, majd *Szücs* elnök enunciálta, hogy a tárgyalást berekeszti és annak folytatását *szombat reggel 9 órára tűzi ki, amikor a vádlottak szólalnak majd fel az utolsó szó jogán és utána a törvényszék kihirdeti az ítéletet.*

HIRDETMÉNY. 26,599/25,915/939 II

Debrecen sz. kir. város szikgáti gazdaságában folyó évi június hó 23-án, pénteken reggel 8 órakor az alább felsorolt gazdasági felszerelési tárgyak, gépek, stb. kerülnek árverésre, az alább feltüntetett kikiáltási árban:

2 drb	ékhúzó	—.75 P
1 „	gömbölyítő kalapács	2.— P
1 „	gömbölyítő üllő	2.— P
1 „	hordókulcs	1.— P
4 „	tűzi fogó a)	1.— P
1 „	vasmacska	2.— P
1 „	fúrógép	80.— P
1 „	vető és műtrágyázó	300.— P
1 „	köszörülő állványfa	4.— P
1 „	Browning pisztoly	30.— P
1 „	Steyer pisztoly	20.— P

Debrecen, 1939 évi június hó 19-én. Dr **Veress Géza** sk., tb. főjegyző.

Legolcsóbban kifogástalanul
fest, tisztít
Weisz Arany János-u 29
1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiac :

Tengeri júliusra : 16.63, 16.60, 16.66, zárlat 16.68—16.70. Augusztusra 16.96 16.84, 16.94, zárlat 16.95—16.98.

Készárúpiac :

Búza tiszavidéki 77 kg 19.60—19.80 78 kg 19.80—20.00, 79 kg 20.00—20.20 80 kilós 20.10—20.30. — Felsőtiszai 77 kg 19.45—19.65, 78 kg 19.65—19.85 79 kg 19.85—20.05, 80 kg 19.95—20.15 rozs pestvidéki 13.10—13.40, takarmányárpa elsőrendű 16.25—16.50, zab elsőrendű 23.50—23.75, középminőségű 23.30—23.45, tengeri 16.50—16.65 korpa 13.60—13.70, 8-as liszt 15.50—16.00 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A csütörtökön tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 3219 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 755 darab. Az irányzat kellemes. Árak : uradalmi zsírsertés páronkint 340 kilón felül 102.5—105.5, szedett sertés I. 96—102 fillér, kivételesen 103 fillér, II. 82—88 fillér, angol sonkasertés I. 93—100 fillér, II. 85—91 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér kilónként.

Szerelem tüzön-vizen keresztül

Regény — Irta: Szekula Jenő

(46)

Gyuri sokat fürdött, bár a víz má rerősen lehült. De közben balcset érte. Messzire lecúszott a folyón. Mikor dideregve partra gázolt, éles üvegeserépre lépett.

Mind a két lába megsérült. De különösen a ballába szenvedett súlyos sérüléseket. A vérzést alig lehetett elállítani.

Segítségére emberek rohantak elő, akik a Bakty-csónakház irodájában gondosan kimosogatták sebeit és bekötözték.

Hordágyra fektetve szállították a Vikinghajóra. Nem tudott a lábára lépni. Ez azután betetőzte a szerencsétlenséget. Sebe nehezen gyógyult. Oda volt szögezve ágyához, bepólyált lábával. Füsti Jóska hűségesen ápolta. Ő hordozta az ennivalót a Becsali-csárdából.

Meleg, de viharos éjszaka volt. Villámfény világította meg a haragos eget. Gyuri sokáig olvasgatott ágyában lámpafénynél.

Hirtelen elnyomta az álom. Azt álmodta, hogy hajós lett újra és tankhajón utazik román partok alatt a Fekete tengeren. Megismerte régi társait, becsületes, napbarnított hajósokat, akikkel valamikor együtt rótta az Aldunát. A derék fickók hordók tetején ültek és kártyáztak. Közben kézről-kézre járt a pálinkás butykos, színig töltve jófajta rakijával.

Gyuri nagyon boldognak érezte magát álmában. Mint mindig, ha visszaálmodta a régi hajóséletét.

Hirtelen nagyot roppant a deszkaágy alatta. A petróleumlámpa kísértetiesen lobogott. Hűvös és esőszagú erős dunai szél csapott be a nyitvafelejtett kabinablakon keresztül.

— Mi az? Mi van itt? — tünődött Gyuri, az álmot dörgölve ki szeméből.

Minden mozgott és hullámzott körüskörül. Kísértetiesen recsegtek a korhadt deszkák. A gyöngyökkel ékesített szalmafüggöny meglibbent, mintha szél lengetné.

Gyurinak az az érzése támadt, hogy a vízihúz megindult vele. És megszabadulva vasmacskáitól, most úszik lefelé a Dunán, szabadon kiszolgáltatva a szél és a hullámok játékának.

De azt hitte, hogy csak álmodik, vagy a sebláz űz vele csalóka játékot.

Ijedten pattant föl helyéről. Rettentő robaj hallatszott. Ez már nem lehetett képzelődés. A hajóépület hátsó lépcsőháza leszakadt és kátrányos deszkái ott úsznak, ime, fehéren sistergő fekete hullámok tetején.

Előtrázó, ijedt kiáltások hangzanak a part felől:

— A Vikinghajó! Vége van! Elszabadult!

Mindenfelől összefutottak az emberek.

Az ordítozást Gyuri is meghallotta. Botra támaszkodva botorkált a sötét folyosón. Lábában éles fájdalmat érzett, de még jobban lenyügözte a dermesztő látvány, ami szeme elé tárult.

A part már messze volt. A Vikinghajó a Duna közepén járt. A hajóház megszabadulva láncaitól, kísértetiesen úszott lefelé a fekete árban. Olyan volt, mint az utolsó útjára induló halálgálya. A hajótest minden porcikája remegett. Hibbanó zökkenésekkel komoran és föltartóztathatatlanul siklott az újpesti vasúti híd felé, hogy halálra zúzza magát a kegyetlen pilléreken.

S mintha a Vikinghajó eleven lénnyé vált volna a folyó ölében és érzené korai vesztét, baljóslatuan nyögött és zihált minden porcikája. Gyurinak legalább is az volt az érzése, mintha sírást hallana. Vad és ijesztő hangok voltak ezek. Mintha a végpusztulás pillanatában emberi hangokat hallatna az ócska gálya.

A levegő párás volt és langyos, mint tele nyárban. Villámfény világította be a komor eget. A part felől mind távolodóbban hangzott az ijedt kiáltás:

— Ember van a hajón! Hej, csónakba emberek! Próbáljuk kimenteni onnan.

Meder Gyuri rémülten kapaszkodott meg a korlátban:

— Emberek! Emberek! Segítség! — kiáltotta ő is, de hangja elveszett az egetrázó mennydörgésben.

Hullámok által ringatott idétlen hajótest hintázott alatta kegyetlenül. Fölbukott, amikor a folyosó végére akart eljutni. Fölhasogatott sebesült lábbal, csak kínoskeservesen bírt felkapaszkodni.

— Segítség! — ordította torkaszakadtából, mint aki a halált látja megjelenni ijedségtől kidiózó tekintete előtt.

Hogy a vízihúz hogyan szabadult el vasmacskáitól, azt a későbbi vizsgálat sem tudta megállapítani. Állítólag egy részeg suhancokból álló kis csapat bukkant fel az elhagyatott folyóparton, szétdobálták a hídat s elvágták a láncokat tartó köteleket, merő rombolási ösztönből, gyerekes csinytevésből.

Füsti Jóska, a garázsmester nem tartózkodott a hajón a katasztrófa pillanatában. Előbb még paprikás krumplit melegített a gyorsforralón. Ez lett volna a vacsorája. De inkább szomjas volt, mint éhes. Hajós ember hamar megszomjuhozik. Ott hagyta a krumplipaprikást a lobogó láng fölött és lerohant a Becsali csárdába, hogy egy liter bort még bevágjon vacsora előtt.

Az egyliterből három lett. Ez meg se kottyant neki, mert öt literrel is megbirkózik könnyedén. (Csak az erszénye bírja!) Közben érdekes társaságba keveredett. Két sintér jött le a Péterhegyről. A sintérek olyan érdekes dolgokat beszéltek, hogy gyönyörűség volt őket hallgatni.

Kedves fiúk voltak a péterhegyiek és különös, furcsa kutyahistóriát tudtak elmesélni. Füsti ragyogó arccal hallgatta a sintérek meséit. Muszáj volt egy negyedik litert is megredelni az aranyszínű rizlingből.

(Folyt. köv.)

Országos vásárok

Június 24., szombat: Bánokszentgyörgy, Bares, Battonya, Felsővadász, Igal, Mohács, Mozsgó, Szarvas, Szekszárd (állatvásár), Zákány, Zalaszentgrót.

Június 25., vasárnap: Battonya, Kiskundorozsma, Kisujszállás (állatvásár) Mezőkomárom (állatvásár), Nagykőrös Sajószentpéter, Szarvas, Visegrád.

SPORT

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A DVSC vasárnap Csepelen játszik, a Csepeli WMFC ellen. A mérkőzést Szécsi vezeti. A DVSC erősen készül a mérkőzésre: valószínűleg az a csapat játszik, mely a múlt héten döntetlenül végzett a MÁVAG-gal, legfeljebb a csatársorban lesz némi változás. A Csepeli WMFC is erősen készül erre a mérkőzésre.

Debrecenben nem lesz vasárnap komolyabb labdarugómérkőzés, csupán az atletikai ifjúsági bajnokság köti majd le a sportkedvelőket. Az atletikai verseny a DEAC pályán lesz.

Vasárnap lesz Pesten a második Ujpest—Ambrosianna középeurópai kupamérkőzés. Az első találkozón Milanóban az olasz csapat győzött 2:1 arányban, most alkalma lesz Ujpestnek a revánsra és remélhetőleg annyi gólt rug, hogy biztosítsa a továbbjutást. Az Ambrosianna pénteken este érkezik Pestre.

A Tiszántúli Tenniszkerület csapatbajnokságát véglegesen a Nyíregyházi LTC nyerte. Ungvárott ugyan 4:2 arányban az UAC győzött, de egy be nem nevezett játékost szerepeltetett Husztról s emiatt az NyLTC óvott. Az óvásnak helyt adott a szabályok szerint a kerületi intézőbizottság s ezt a határozatot Budapest is helybenhagyta így jogerős lett az NyLTC bajnoksága s így az NyLTC képviseli a kerületet a kassai csapatbajnoki versenyen. — A hölgyeknél az Ungvári AC a bajnok s az megy Kassára.

A magyar labdarugás nagy átalakulása folyamatban van: dr Gidófalvy Pál miniszteri biztos vette át az ügyeket. A miniszteri biztos kinevezésével minden tisztség megszűnt s csak azok működhetnek tovább, akiket a kormánybiztos megbíz. A keleti kerület ügyeinek vezetésével Tamássy László főtitkárt bízta meg a kormánybiztos, az ő kezébe fut most össze minden keleti, tiszántúli sportügy Ungvártól Karcagig, Berettyóujfalutól Husztig. Az egész futballüzemet átreformálják. Megszűnik az önálló futballbíró testület és beolvad az MLSz-be, illetve mint az alszövetség egyik bizottsága működik majd tovább, a bíróküldést, bíróképzést, bírófegyelmezést az alszövetség intézi. Debrecenben nagyobb változást nem hoz a kormánybiztos működése, mert itt évek óta rendben folynak az ügyek, a futballbírák is átalakultak a mai időknek megfelelően az ez év tavasszán, ellenben nagy munka vár a Felvidéken, Kárpátalján a beszervezésre. Változások várhatók a bajnoki beosztásban, az NB, az NBB csapatok beosztásánál is, ez most van kidolgozás alatt. Pár nap mulva már újabb részleteket is közölhetünk.

Az egyes alszövetségek bajnokcsapatai kerülnek be az idén elsősorban az NBB-be. Keletről a Nyíregyházi TVE lett a bajnok és jut fel. — Északon az Ózdi VTK, Délen a Szegedi KEAC, vagy a Békéscsabai Törekvés, Délnyugaton a Pécsi Vasútas, vagy a Bajai Turul, Nyugaton a Pápai Perutz, vagy a Soproni Vasútas a feljutó. Középen a Dorogi AC került be, a Budapesti LASz részéről a pesti Vasútas s a Csepeli WMFC, vagy a Ganz jut be. Itt fog játszani, ezek között a Zugló SSE és a Bocskai is.

Finta Károly, a Bocskai kitűnő csatára hazaérkezett Franciaországból Pestre. Valószínűleg bevonul két évre katonai szolgálatra. A Hungáriában szeretne ősztől kezdve játszani.

Rendkivüli közgyűlést tart a Bocskai s ezen dönt, mi legyen a további sorsa. A Bocskai közgyűlése július hó 2-án, délelőtt 10 órakor lesz Debrecenben az Arany Bika szállodában. Amennyiben ez a közgyűlés határozatképtelen lenne a második közgyűlést, amely a megjelentek számára való tekintet nélkül határozathozatal képes, 1939 évi július hó 9-én, délelőtt 10 órakor hivja össze ugyanoda ugyanazzal a tárgysorozattal. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Határozathozatal a Bocskai további sorsát illetően. 2. Indítványok. Az indítványokat a közgyűlést megelőzően nyolc nappal kell írásban benyujtani a választmányhoz.

A vasárnapi mérkőzések játékvezetői Nyíregyháza NyTVE—Báthori SE: Kovács J. NyVSC—DMTE: Debreceni, Karcag K. MOVE—DVSC II.: Kovács László. Mátészalka MTK—PMÁV: Rózsa. — **II. osztály:** Balmazujváros BSC—Dohánygyári DSE: Sárosi. — **Ifjúsági bajnoki:** Tégláskert—Vargakert: Rédai.

Kerületi ifjúsági atletikai bajnoki és országos férfi és női atletikai verseny. A MASz keleti kerülete szombaton és vasárnap délután 3 órai kezdettel rendezi meg az egyetemi sporttelepen **a keletmagyarországi kerület 1939 évi ifjúsági atletikai bajnoki versenyét s ennek keretében országos senior és férfi atletikai versenyét.** — E verseny még abból a szempontból is fontos, hogy ez egyben válogató verseny a július hó 8—9-én Kolozsvárott megtartandó Erdély—Keletmagyarország közötti és a július 11-én Nagyváradon megtartandó atletikai versenyre, mert a kerület részéről minden versenyszámra a 2—2 legjobb lesz kiküldve, tekintet nélkül arra, hogy az illető ifjúsági-e, vagy sem. A versenyre neveztek az Ungvári AC Nyíregyházi VSC Szolnoki MÁV, Törökszentmiklósi MOVE, Karcagi és Hajdúböszörményi MOVE, DEAC, DTE és DVSC, úgyhogy minden számban szép és élvezetes küzdelmek várhatók.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Pintérsegédet
keresünk azonnali belépésre. Áron-telep, Kishegyesi út 3. 904 vv.

Keresek
fűszerszakmában jártas helyi ügynököt. Cím a kiadóhivatalban. 960

Fodrásztanulónak
ügyes fiút felveszek, vasúti fodrász, pályaudvar. 954

Fodrászsegéd,
azonnal belépheti: Nyugati utca 2. 979

Fiatal
jómunkás fodrászsegéd állandó munkára felvételik. Dienes, Szabó Kálmán utca 26. 967

Alkalmazást nyer nő

Gyakorlott
kiszolgálóleány felvételik azonnalra, Szent Anna utca 66., fűszerüzlet. 1234

Kifutóleányt,
nem iskolakötelest, — megbízhatót felveszek, Mohácsyné, Piac utca 79. szám. 963

Varrodába
ügyes kézileány felvételik, Rothermere utca 21. szám. 959

Ajánlat

Cséplést
vállalok, fűtőket [illegible] Arany János utca 37. sz. Ehrenreich. 914

Hullaház
vendéglő, legszebb kert helyisége nyitva. Minden este cigányzene. Timár utca 31. Telefon: 11-93. sz. 535 7. 14

Fáy-arckrémes
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc „Aranyegyszarvú" gyógyszertára. (Színház mellett). 568 6. 30

Poloskairtást,
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciángázó vállalat, Kigyó utca 5. szám 1867 9. 2.

Kerékpárjait
varrógépjét, teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi utca 1 szám. Uj és használt kerékpárok részletfizetésre legolcsóbban 1757 6. 30.

Clánoztasson bizalommal a „Csala" ciánozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2.

Zománcozott tűzhelyek olcsón kaphatók Hatvan ucca 70. Telefon: 12-48. szám. Ócska tűzhelyét becserélem. 843 7. 15.

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. 800 vv.

Nyári divatcipők nagy választékban minden színben. legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezhetők be. Dégenfeld tér 11. Tiszapalota. 1184 7. 21

Tükrök gyártása, üvegek csiszolása hibás tükrök foncsorozása — Étk. és fürdőszoba tükrök, üvegezések. Sipkovits, Nagyvárad u. 15 telefon: 22-96. 549 7. 14

Varrógép, kerékpár, vétel, csere, eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. 567 7. 20.

Megnyilt vitéz Madarassy Tibor **ecetgyára.** Piac ucca 87 Eladás: kicsinyben és nagyban. 1685 6. 30

Motalkó 45 fillér, Széchenyi ucca 3 szám. Ugyanott valódi amerikai pennsyvániai s minden féle márkázott olajok kaphatók. 915 7. 21.

Kárpitos- munkát jól és olcsón készít Szabó József, — Szent Anna ucca 10-12. 252 7. 10.

Kereslet

Tenyésztojást keresek, magyar kendermagos, jó tojó, s egészséges tyúkoktól. Címet kérem a kiadóhivatal pénztárába leadni. 510 vv.

Veszek használt bútort, zálogjegyet, varrógépet, szőnyeget, mindenféle ingóságokat, Csapó ucca 16. szám. 646 7. 17.

Homokfutókocsit, jókarban levőt keresek azonnali megvételre. Címet kérem „Homokfutó" jeligére a kiadóba leadni. 852

Élelmiszer ital

Termelői, borpincészetemet Csapó ucca 31. szám alá helyeztem. Ezelőtt Széchenyi ucca 22. — 1936 évi Furmint 76 fillér. 212 7. 8.

7 éves valódi finom tokaji bor literenként 1 pengő. — Tokaji borozóban, Vár ucca 2. szám. 966

Társ

Hölgyfodrász társat keresek, berendezéssel, Kiss Antal fodrász, Kassa út 23. 948

Oktatás

Jazz-zongoratanítás Csanak Béla karnagynál, Rákosi Jenő ucca 7. első emelet 3 ajtó. 968

Hangszer

Zongora, rövid, fekete, keresztháros, bécsi gyártmány jó állapotban, privátnál eladó. Rákosi Jenő u. 6. szám, földszint 1. 878

Bútor

Autó, motor, kerékpár

KERÉKPÁR- alkatrészek, kölcsönzés szakszerű javítás, **Szalai** műszerésznél, Hatvan ucca 17. 1764 6. 30

Kerékpárját, varrógépjét felújítom, tökéletesen kijavítom, átzsírozom. Uj kerékpárokat, alkatrészeket raktáron tartok. Nagy István, Széchenyi ucca 6 szám. 274 6. 15.

Fiát, Topolino autó, kitűnő karban, eladó. Cím a kiadóban. 969

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség, bármire alkalmas azonnal kiadó. Egyszobás lakás ganggal. Árpád-tér 31. szám. 949

Átadó üzlet, vendéglő

Jóforgalmú szatócsüzlet, elköltözés miatt sürgősen átadó. Cím a kiadóban. 961

Jogfolytonos vendéglő átadó. Értekezni: Teleki ucca 104. Kovács, déli 1—2 órakor. 964

Hajdúszoboszlói központban, fűszerüzlet korlátolt italméréssel, s házzal együtt, családi okok miatt eladó. Bakos Károlyné, Kossuth ucca 97. 955

Kiadó lakás kétszobás

Kettőszobás, sok mellékhelyiségekből álló újonnan festett külön álló lakás, azonnalra, szép virágos tiszta, egészséges udvarban, Hatvan ucca 24 956

Kiadó lakás háromszobás

Három- szobás parkettes fürdőszobás, gáz és villanynyal ellátott önálló villalakás Poroszlay út 26 alatt július elsejére kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt-nál, — Fürdő ucca 2. 1929 vv.

Háromszobás, modern parkettás villalakás, gáz, víz, villany, külön kerttel Poroszlay út 26. alatt kiadó. Értekezni: Tóth és Sebestyénnél, Fürdő ucca 2. 122

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó 5 szobás uccai lakás összkomforttal aug. 1-től. Dr Széky. Csapó 19. 757

Négyszobás, lakással bíró 246 négyuccai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás szögöles telekkel Teleki ucca 77. alatt, szép ház — garázs is van benne, — most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Ötszobás lakás 900 négyszögöles kerttel egyszobás s házmesterlakással kiadó, a Simonyi úton. Tulajdonos címe a kiadóban megtudható. E 30

Butorozott szoba

Különbejáratú bútorozott szoba, 1—2 személynek olcsón kiadó, azonnalra is. — Arany János ucca 29., keresztépület. 500 vv.

KIRÁLY KAVÉI MÉGIS A LEGJOBBAK! AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉT! KIRÁLY UZLETÉBEN A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Kiadó szobákat keres június hó 24-től augusztus 6-ig iparostanonciskolai tanárok részére Debrecen sz. kir. város ipariskoláinak igazgatósága. Ajánlatokat ár és pontos cím megjelölésével Veress Zsigmond portásnál, Burgondia u. 1. szám, kérjük leadni. 913

Ingóságvétel

Puldot, vendéglőit veszek, Maróthy György ucca 3. 972

Ingóság eladás

Kirakati portálé, detektivráccsal, ikerablak, vasrácsok stb. eladók. Ferenc József út 32. mérnöki iroda. 322 6. 30

Üzleti szekrények 3 toló ajtóval, majdnem új és egy íróasztal olcsón eladó. Bethlen u. 14. szám. 942

Különböző használt bútorok és női fehérneműek eladók. Teleki ucca 18. 938

Két cserépkályha barna s fehér, darabonként 25 pengőért eladók. Hatvan ucca 4 sz. Laczkó kályhás. 962

Elveszett

Elveszett fehér spitzkutya. Megtaláló jutalomban részesül, Simonyi út 11 A 971

Vegyes

Ön poceklást követ el, ha nem „Likalit"-tal vasal. Kapható: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21., telefon: 29-82. szám. 1095 6. 21.

ÓLMOT vesz lapunk nyomdája József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró hasított akácból, hazaszállítva kapható, Vágó tűzifakereskedésében, a Margitfürdőnél. Telefon: 10-24. 1453 6. 27.

Eladó házhely

Villatelkek egy 404 s egy 327 négyszögöles, a Lajos király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni lehet: Lajos király-tér 7. szám alatt. 107 vv.

Néhány villatelek a Nagyerdő szomszédságában, nagyon jutányos áron kedvező részletfizetésre eladó. Felvilágosítással Kölcsönös Segélyző Egylet szolgál, Kossuth ucca 8. 695

Eladó ház

Egészséges városrészen, Komlóssy ut 10. 519 □ öles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágositás kiadóhivatalban. E 28

Rákóczi u. 26. sz. ház 291.34 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség. 5 lakás, igen értékes telek. Címe megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. E 42

Havi 172 pengő bérjövedelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögöles telke 2—3 szobás lakása van. A házat most renoválták Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cim a kiadóban. 22 A +

Kossuth ucca 49. szám alatt ötlakásos istállós ház, hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó Tulajdonos címe a kiadóban. E 40

Eladó **Simonffy u. 39. sz. ház** 141.40 négyszögöl, van rajta 6 lakás. Cim a kiadóban. E 43

Kétlakásos ház 129 négyszögöl telekkel, Móricz u. 1. sz. alatt olcsó áron áladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Pompás helyen szép telek olcsón megvehető. — Komlóssy ut és Dóczi u. között az Egyetemi Atlétikai Pályával szemben fekszik, 864 □-öl. Három parcellában is eladó — Cim a kiadóban. E 29

Simonyi út 5. sz. villa 600 négyszögöl, van rajta kétrendbeli lakás, Tulajdonos címe a kiadóban. E 44

BMW AJS. Puch motorkerékpárok, kitűnő állapotban eladók. DKW körzetképviseletnél, Széchenyi ucca 24. 1338

Szent Anna u. 34. sz. ház 418.54 négyszögöl, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos címe megtudható a kiadóhivatalban. E 46

Simonyi út 7. sz. villa 888.20 négyszögöl, 5 szobás lakás és külön 1 szoba konyhás lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Péterfia u. 37. sz. ház 393.86 négyszögöl, van rajta 3 üzlethelyiség, 6 lakás két udvarral, igen értékes telek. Bővebben a kiadóhivatalban. E 41

Gyönyörű ötszobás lakással bíró 293 négyszögöles telkes ház méltányos áron eladó. Jókai u. 9-c. Közelebbit a kiadóban. E 27

Villa, háromszobás, összkomfortos, parkírozott, — gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villa negyedben, áthelyezés miatt, sürgősen eladó, vagy földbirtokkal elcserélendő. Értekezni: Lajos király-tér 7. sz. alatt. 107 vv.

Földbérlet

Bérletet, fekete földet, 250—300 holdat, vidéken keresek, Mester ucca 36. 855

Eladó Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi ucca 74. 591 vv.

Termő gyümölcsössel 300 négyszögöl telek eladó. — Sesztina ucca 4. szám, (Állomás mellett). 822 6. 25.

Eladó föld

Öt hold gyümölcsös, épülettel, állomás mellett (két darabban is) eladó. Lőcsei Rákosi Jenő ucca 8. 871

Eladó állatok

Eladó méhek, 100 család, — többféle keret méreten családonként is, kedvező áron. Betegségmentes. Bagela János, Nyíracsád, méhész. 922

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.